

Møte onsdag den 11. februar 2009 kl. 10

President: Eirin Faldet

Dagsorden (nr. 50):

1. Spørretime

- muntlig spørretime
- ordinær spørretime

Presidenten: Representanten Rune J. Skjælaaen, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Representanten Ib Thomsen vil framsette et representantforslag.

Ib Thomsen (FrP) [10:00:37]: Jeg ønsker å fremme et forslag på vegne av Harald T. Nesvik, Vigdis Giltun, Jan-Henrik Fredriksen, Kari Kjønnaas Kjos og meg selv om etablering av hospice.

Presidenten: Jan Arild Ellingsen vil framsette to representantforslag.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:01:11]: Jeg ønsker først å fremme et forslag på vegne av Solveig Horne, Thore A. Nistad, Karin S. Woldseth og meg selv om endring av norske myndigheters håndtering av saker om barne bortføring.

Dernest ønsker jeg å fremme et forslag på vegne av Per-Willy Amundsen og meg selv om å forby hijab og andre religiøse eller politiske symboler som en del av politiuniformen.

Samtidig ber jeg om at det siste forslaget blir behandlet etter Stortingets forretningsorden § 28 c.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter vil framsette et representantforslag.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:01:58]: På vegner av representantane Christian Tybring-Gjedde og meg sjølv har eg gleden av å leggje fram forslag om at staten tilbyr skattelette som bidrag til eit moderat lønnsoppgjær.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:02:29]

Spørretime

- muntlig spørretime
- ordinær spørretime

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at følgende statsråder vil møte til muntlig spørretime:

- Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa
- Statsråd Heidi Grande Røys

– Statsråd Terje Riis-Johansen

De annonserte regjeringsmedlemmer er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg.

Da starter vi med første hovedspørsmål, fra representanten Robert Eriksson.

Robert Eriksson (FrP) [10:03:16]: Mitt spørsmål går til kommunal- og regionalministeren.

I går kunne vi lese i flere aviser at en rekke mennesker som står i fare for å bli arbeidsløse eller permittert, blir sluset inn i sosialkøen. I Oslo er problemet størst. Der har flere fått beskjed om at det kan ta opptil to måneder å få behandlet dagpengesøknaden, og Nav har sagt at man, i stedet for å stå i den lange køen, bør oppsøke sosialkontoret, hvis man ikke har penger.

Fremskrittspartiet synes dette er en totalt uverdigg beskjed å få for mennesker som har det vanskelig, mennesker som har det tøft nok fra før. Så vet vi i tillegg at når det gjelder å få sosialhjelp, er denne gruppen ikke berettiget til det før man i så fall selger både hus og bil.

Samtidig har denne regjeringen sagt at man skal fjerne fattigdom med et pennestrøk. Da er det ganske interessant at man legger opp til en velferdspolitik som vil føre til at stadig flere fortvilte mennesker kan oppleve total inntektsmangel og havne i fattigdomsfellen, uten en krone i inntekt i opptil flere måneder. Fremskrittspartiet tar sterkt avstand fra en sann politikk, og grunnen til at jeg stiller spørsmålet til kommunal- og regionalministeren, er at hun har ansvaret for den ene halvdel av Nav, nemlig kommunaldelen – og sosialhjelpen ligger jo under kommunaldelen. Kan statsråden garantere at de som blir arbeidsløse eller permittert, ikke blir sluset over gangen og inn i sosialhjelpskøen?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:05:21]: Representanten brukte uttrykket «uverdig beskjed». Eg må berre få understreka at eg er heilt einig i at den situasjonen som no har oppstått, er fullstendig uakseptabel.

Så må eg for ordens skuld gjera merksam på at Nav-kontora høyrer inn under Arbeids- og inkluderingsdepartementet sitt arbeidsområde. Det same gjer òg sosialhjelpa: innretninga, omfanget, retningslinjene. Eg er glad for at statsråd Dag Terje Andersen har gripe tak i dette. Det er jo slik at i tiltakspakka vart det tilført nye stillingar til Nav-kontora. Det er òg slik at her vert det no jobba på spreng nettopp for å sikra at den enkelte i praksis opplever det som var meint å vera intensjonen med etableringa av Nav, nemleg å møta éi dør. Dei skal på innsida av denne døra møta folk som tek hand om deira spesielle situasjon.

Dersom det hadde vore så enkelt at den enkelte arbeidslidige berre kunne kvittera ut med sosialhjelp, så hadde jo eigentleg saka for så vidt vore grei, for då kunne ein forskottert seg imellom. Men her er det, som representanten er inne på, ulike regelverk. Lat meg berre understreka: Her arbeider ein no intenst for å sikra den enkelte ei betre oppfølging enn i dag.

Robert Eriksson (FrP) [10:07:25]: Jeg registrerer at statsråden ikke vil komme med noen garanti for at så ikke skjer – altså at folk ikke blir overlatt til sosialkontoret.

Imidlertid er jeg fullstendig klar over at det er arbeids- og inkluderingsministeren som har ansvaret for Nav, men det er nå en gang sånn at Nav-reformen er et samspill mellom kommunene og staten ved trygdeetaten og Aetat.

Så er det også sånn at kommunalministeren tross alt er fagstatsråd for kommunene og for det samspillet som skal skje mellom kommunene og staten for å få til en best mulig Nav-reform for å hjelpe flest mulig mennesker – for å yte et best mulig velferdstilbud til dem som faktisk trenger det. Da er det også viktig at man får til det samspillet på en god måte, og at man får til et regelverk som lar seg håndtere på begge sider. For det er ikke sånn at det er én dør inn i dag – hvis man drar rundt og besøker Nav-kontor for Nav-kontor, møter man flere dører. Vil statsråden ta et initiativ til at man nå får flyttet også sosialhjelpen innunder den statlige ordningen – under det statlige Nav?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:08:32]: Eg finn det heilt rett at det er fokus på denne saka og på denne situasjonen, ikkje minst i denne tida. Det er òg slik at det skal etablerast over 100 nye Nav-kontor i 2009. Det betyr at dette er ein etat som er under oppbygging.

Så til spørsmålet om sosialhjelpa burde vera statleg. Der er det nok slik at det er ueinigheit mellom Framstegspartiet og meg. Eg trur det er bra for den enkelte at det er moglegheiter lokalt til nokre variasjonar, men innanfor klart opptrekte retningslinjer for kva sosialhjelpa skal gå til. Så eg trur det er rett å behalda ho kommunal.

Presidenten: Presidenten vil nå tillate fire oppfølgingsspørsmål – først Ib Thomsen.

Ib Thomsen (FrP) [10:09:45]: Tiltakspakken til Regjeringa er god. Mange kommuner er veldig fornøyd med tiltakspakken, men vi har hatt en del henvendelser fra kommuner, spesielt i Sogn og Fjordane. Fra Eid kommune, som er en gjennomsnittskommune i Sogn og Fjordane, har vi fått opplyst at det er svikt i skatteinntektene. De konsekvensene det har, er at tiltakspakken blir lagt på vent – man må vurdere om man kan få budsjettet i balanse. Med andre ord har ikke tiltakspakken noen virkning i Eid kommune, fordi man har en svikt i skatteinntektene. Vil statsråden jobbe for å kompensere svikten i skatteinntektene for de kommunene dette gjelder?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:10:34]: Viss representanten Thomsen får spørsmål som dette, synest eg han skal seia at Regjeringa har varsla at skatteinnngang som viser seg å vera mindre enn det Regjeringa la til grunn i budsjettet, skal Regjeringa kompensera. Det betyr at den tiltakspakken som no er levert, og som f.eks. betyr 4 milliardar kr til vedlikehald, bør alle kommunar gjera seg nytte av, for det er jo sagt om desse fire milliardane at viss den enkelte kommunen ikkje bruker det som er tenkt til den kommunen – altså eit visst kronebeløp pr. hovud – blir

midlane trekte inn igjen. Så mi klare anbefaling er: Bruk pengane til vedlikehald!

Presidenten: Martin Engeset – til oppfølgingsspørsmål.

Martin Engeset (H) [10:11:43]: Mitt oppfølgingsspørsmål går til fornyings- og administrasjonsministeren.

Mennesker som kommer i den ulykkelige situasjonen å miste jobben sin, skyves nå videre over til sosialkontoret fordi man ikke greier å behandle søknader om arbeidsledighetstrygd. Statsråden er jo den statsråd som har ansvar for modernisering og fornying, har vi lest på departementets nettsider. I dette arbeidet hører vel det med overholdelse av tidsfrister innen forvaltningen med som en særdeles viktig oppgave. Nå har vi hørt at statsrådets kollega Magnhild Meltveit Kleppa har betraktet denne situasjonen som uverdigg og uakseptabel, og da blir mitt spørsmål til statsråden:

Hva har hun tenkt å gjøre med denne uverdigg og uakseptable situasjonen – at mennesker som blir arbeidsledige, henvises til sosialkontoret fordi de venter ukevis og månedsvis på det de rettmessig har krav på?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:12:56]: Det viktigaste denne statsråden skal gjere, er det same som kommunal- og regionalministeren har sagt, og som statsråd Dag Terje Andersen sa i eit brev til bl.a. representanten Martin Engeset i går, nemleg at dei føringane og oppgåvene som er lagde på Nav-etaten, dei måltala som er lagde på Nav-etaten knytte til oppfølging av arbeidsledige, står ved lag. Det skreiv han i eit brev til Stortinget i går. Så skal vi i samband med revidert nasjonalbudsjett gå igjennom budsjettssituasjonen for å sjå om det må gjerast noko med den situasjonen som har oppstått.

Vi skal vere klar over at dette er veldig krevjande for Nav. I ei tid med ei stor omstilling, den største i offentleg sektor nokosinne, har vi altså no ei stigande arbeidsløyse på grunn av ei internasjonal finanskrisa. Nav treng oppbakking frå alle oss som er politikarar, og dei treng sjølv sagt budsjett for å vareta oppgåvene sine. Det varsla statsråd Dag Terje Andersen Stortinget i går om at dei sjølv sagt skal ha.

Presidenten: Åse Gunhild Woie Duesund – til oppfølgingsspørsmål.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [10:14:08]: Mitt spørsmål går til kommunalministeren.

For Kristelig Folkeparti er det ikke viktig å forsvare et system, for oss er Nav et redskap for å få til løsninger som den enkelte bruker er tjent med.

Vi får dessverre mange tilbakemeldinger om at Nav ikke fungerer sånn som det var tenkt. Det som skulle framstå som én dør, én tjeneste, oppleves fremdeles som fragmentert og lite brukervennlig. Det er en svært alvorlig situasjon, som rammer noen av de mest utsatte i samfunnet vårt.

Ser statsråden behov for en mer enhetlig tjeneste ved

Nav-kontorene? Hvilke grep har statsråden tatt ut fra sitt ståsted for å gi brukerne et bedre tilbud?

Og til slutt: Det stilles strenge krav til sosialhjelp. Kan arbeidsledige i dagens situasjon risikere å bli avvist? Jeg synes ikke statsråden har svart tydelig på det ennå.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:15:09]: Det er krevjande for ein statsråd som stadig vekk har eit engasjement utover det som eigentleg er hovudoppgåva, å visa til at spørsmålet går på ein annan statsråd sitt område! Lat meg likevel seia, for det fyrste: Eg er heller ikkje oppteken av å forsvara eit system. Eg er oppteken av stadig å sikra betre tenester. Mitt engasjement er sjølv sagt fyrst og fremst retta mot å sikra kommunane dei frie inntektene som dei skal bruka på dei oppgåvene som dei har lokalt. Så synest eg Åse Gunhild Woie Duesund peikar på eit svært viktig poeng. Det er sjølv sagt viktig her å ha som eit overordna mål ei meir einskapleg teneste, eit kontinuerleg betre tilbod. Og om ein arbeidsledig får sosialhjelp eller ikkje, har faktisk med inntekter og andre høve å gjera.

Presidenten: Gunvald Ludvigsen – til oppfølgings-spørsmål.

Gunvald Ludvigsen (V) [10:16:22]: Også eg vil vende meg til kommunalministeren.

Dei orda som går att i media, og også i denne sal i desse tider, er finanskrisa, bankpakke, tiltakspakke – det er hundrevis av milliardar som flyg omkring. Men realøkonomien gjeld i realiteten enkeltindivid, i siste instans, så det er jo eigentleg spørsmål om kor mange som blir arbeidsledige. Det er det som blir hovudpoenget – det er enkeltmenneske, enkeltlagnader vi snakkar om. Nav skal, som vi har forstått og veit, bli nøkkelen i dette, men så får vi høyre at Nav nedbemannar, og dei ser ikkje ut til å ta folks problem på skikkeleg alvor. Toppen på kransekaka er, som vi har høyr, at arbeidsledige blir viste til sosialkontoret. Som statsråden nettopp sa, det er uverdige. Nav-reforma er jo ei samhandlingsreform som kommunane skal vere veldig sterkt involverte i, så mitt spørsmål til statsråden er: Er statsråden fornøgd med utviklinga og status i denne samhandlinga?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:17:31]: Så langt som eg kjenner til, er det nokre Nav-kontor som fungerer veldig godt. Så er det nokre som heilt openbert har eit stor forbedringspotensial, og heile reforma er enno ikkje innført. Til den kommunale delen av dette: Det er klart at det her har vore spesielle utfordringar, fordi nokre er tilsette i staten og nokre er tilsette i kommunen. Eg har sjølv hatt gleda av å opna nokre Nav-kontor, og eg har møtt engasjerte tilsette, i både stat og kommune, som er opptekne av det som her skal vera ei felles oppgåve, nemleg å bidra til å løysa ein vanskeleg situasjon for enkeltklientar. Så trur eg at ein berre må innsjå at i høve til den internasjonale finanskrisa har Nav heilt spesielle utfordringar i desse dagar.

Presidenten: Presidenten har ingen mulighet til å av-

bryte spørreeren når spørreeren stiller spørsmål til statsrådene, men vil bemerke at de spørsmålene som stilles, bør stilles til de tilstedeværende statsråder som har det konstitusjonelle ansvaret. Derfor blir Stortinget gjort oppmerksom på hvilke statsråder som skal være til stede. Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Elisabeth Aspaker (H) [10:19:15]: Mitt spørsmål går til fornyings- og administrasjonsministeren.

I rekken av merkvordige saker med opphav i Justisdepartementet framstår nå fornyings- og administrasjonsministeren som et gissel for en lovsak der justisministeren for enhver pris vil beholde dagens politidirektør, selv om dette bryter med grunnleggende prinsipper i statens åremålspolitikk. Stortinget har for tiden til behandling lov om endring i politiloven om utvidelse av åremålet for politidirektøren fra totalt ni år til tolv år – av enkelte også omtalt som «Lex Killengreen». For en justisminister som har spesialisert seg på snuoperasjoner, er det kanskje ikke helt utenkelig at han kunne komme til å snu også i denne saken, for lovforslaget har med rette skapt sterke reaksjoner. Riksadvokaten avstod faktisk fra å avgi høringsuttalelse, fordi man oppfattet at avgjørelsen i realiteten var tatt. Justisministerens svar på innvendingen har vært å tilpasse begrunnelsen for loven.

Ifølge Aftenposten tirsdag har fornyings- og administrasjonsministeren i et brev vist til at det i det opprinnelige lovforslaget stod at man ønsket å forlenge Killengreens åremål uten utlysning. Senere i lovteksten ble det foreslått at stillingen skulle utlyses, noe som da ifølge statsråd Grande Røys kan synes selvmotsigende. Grande Røys skriver videre at en «endring av en åremålsperiode som allerede er påbegynt, er i strid med grunnleggende prinsipper ved statens åremålsordning», og at det vil bli problematisk for justisministeren når politidirektørjobben skal utlyses. Den må da utlyses på to måter, en utlysning for tre år for Killengreen, eventuelt, og en utlysning for seks år for andre søkere.

Det er paradoksalt at en lov som tilsynelatende bryter med grunnleggende prinsipper, er fremmet av Justisdepartementet, som er Regjeringens juridiske ekspertorgan når det gjelder ny lovgivning. Det springende punkt og mitt spørsmål til statsråden er: Statsråden har selv i høringsrunden karakterisert lovforslaget om utvidet åremål for politidirektøren som «selvmotsigende», «svært uheldig» og «i strid med grunnleggende prinsipper». Som øverste ansvarlig for statens personalpolitikk, hvordan kan statsråden forsvare en lovendring som klart er i strid med grunnleggende prinsipper for statlige åremålsansettelser?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:21:26]: Det som representanten Aspaker ikkje nemner som ligg i lovforslaget frå Regjeringa, og som er til behandling i Stortinget no, er at dette er ei tilpassing av det åremålsinstituttet som vi har for dei aller fleste åremålsstillingar, nemleg seks år i utgangspunktet, og så med ei eventuell ny vurdering i forhold til nye seks år, altså etter utlysning og vurdering. Politidirektørstillinga har til no vore eit unntak frå det, fordi ein har hatt seks pluss tre, så justisministeren sitt forslag går jo

no på å tilpasse også politidirektørstillinga til å likne meir på alle andre åremålsstillingar, nemleg seks pluss seks – då med eit unntak frå ombudsstillingane, som Stortinget har bestemt skal vere seks år utan høve til forlenging. Det er ein annan debatt. Men det betyr at vi med dette no får ei lik forankring i forhold til tenestemannslova med tanke på åremålsstillingane i staten på seks pluss seks år.

Så har vi ulike roller i Regjeringa. Mitt ansvar er det overordna regelverket, og når vi har høyring, er det mitt ansvar å vise konsekvensane i høve til den sida av saka. Så, når Regjeringa behandlar ei sak, er det sånn at når to syn står mot einannan, må vi lande på det eine – elles vert det jo ein stillingskrig, og ein får ikkje gjort noko som helst. Og då står Regjeringa samla bak at i denne saka er vurderinga å sikre kontinuitet i leiinga i Politidirektoratet. Det omstillings- og utviklingsarbeidet som no er i ein driftsfase, er veldig krevjande. Ein kan jo berre lese avisene for å skjønne at den dagsaktuelle situasjonen i Politidirektoratet er veldig krevjande. Så etter ei samla vurdering, både av dei omsyna som eg bringa til torgs, og dei som justisministeren bringa til torgs, har Regjeringa kome til at omsynet til kontinuitet i leiinga var det viktigaste, og det står eg bak.

Elisabeth Aspaker (H) [10:23:33]: Åremålsbestemmelene for politidirektøren ble vedtatt da politireformen trådte i kraft i 2000, og ikke uventet går altså statsråden her i forsvar for justisministeren. Likevel vil jeg si at dette er skremmende prinsipløst. Med «Lex Killengreen» har justisministeren på nytt fått en samlet regjering ut på glattisen.

Det er nå snart tre år siden Killengreens engasjement ble fornyet med tre år, som skulle være siste periode. Der som de begrunnelsene som Justisdepartementet nå fører i pennen som så viktige, kontinuitet og stabilitet, skulle være så tungtveiende, er det merkelig at det ikke ble drøftet på det tidspunktet. Uryddigheten i prosessen rundt åremålet til politidirektøren understrekes jo ytterligere av det faktum at ombudene i staten for øvrig ligger an til å få redusert sine åremål. Mer og mer ligner dette på skreddersøm av en stilling til sittende politidirektør.

Hvordan er det mulig at ansvarlig statsråd kan tillate at staten utvikler så motstridende åremålspraksis? Mener statsråden det er akseptabelt at spillereglene for åremål endres på den måten at andre søkere i realiteten synes uønsket?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:24:41]: Her var det mykje forskjellig, og eg støttar på ingen måte dei utsegnene som representanten Aspaker kjem med. Tvert imot er jo begge lovforslaga, både ei anledning til seks pluss seks for politidirektøren og det å redusere frå fire pluss fire til no ein seksårsperiode for omboda, ei tilpassing – ein får altså ein heilskap i forskrifta til tenestemannslova. Det betyr at alle åremål i staten heretter vil vere på seks år. Så er det når det gjeld alle stillingar, unnateke ombudsstillingane, anledning til å søkje – og verte vurdert på lik linje med eventuelt nye søkjarar – om ein ny seksårsperiode. Vi får altså ei lik behandling av alle åremålsstillingar.

Akkurat i denne situasjonen har Regjeringa – som eg sa – hatt ulike syn på om noverande innehavar av åremålet kan søkje om ein ny treårsperiode, men vi har valt å leggje til grunn den heilt spesielle situasjonen som er i politiet, og vektlagt kontinuitet. Og det står eg bak, som justisministeren står bak det.

Presidenten: Det blir fire oppfølgingsspørsmål – først Bent Høie.

Bent Høie (H) [10:25:57]: Dette er ikke en tilnærming til statens seks pluss seks-regel, dette er en tilnærming til at justisministeren ønsker at politidirektør Killengreen skal fortsette og derfor etablerer en særordning med pluss tre. Det er det som er hele kjernen i spørsmålet.

Det er jo helt åpenbart at når Regjeringen velger både å redusere åremålsperioden for de ansatte i staten som kanskje er utfordrende for Regjeringen, nemlig ombudene, samtidig som man lager en særordning for politidirektøren, så fremstår dette som en tilpassning der det er statsrådenes syn på den enkelte som er førende for statens personalpolitikk, og ikke grunnleggende prinsipper. Og når begrunnelsen for den opprinnelige ordningen knyttet til politidirektøren var et så vesentlig hensyn som hensynet til demokratisk styring, viser en på nytt at denne regjeringen er villig til å legge til side grunnleggende prinsipper for rettsstaten for interne hensyn og kompromisser, og kjøp og salg internt i Regjeringen.

Statsråd Heidi Grande Røys [10:27:01]: Eg vil minne om det eg sa i svaret til representanten Aspaker, at det jo var åremålet til politidirektøren som hadde særordningar samanlikna med dei andre åremålsstillingane i staten. Ei seks pluss tre-ordning var det berre politidirektøren som hadde. No likestiller vi den stillinga med alle andre åremålsstillingar, f.eks. fylkesmenn – som eg nettopp har utnemnt fire av – som då har seks år, pluss ei eventuell anledning til ein ny periode.

Når det gjeld ombodspersonane, vil eg minne om at Erna Solberg, Per-Kristian Foss og Olemic Thommessen frå Høgre hadde eit Dokument nr. 8-forslag der dei nettopp bad Regjeringa om å vurdere åremålsperiodar på seks år, og òg om ein skulle fornye ombodets tillit eller om ein berre skulle late det vere med éin periode. Stortingsfleirtalet slutta seg til at ein berre skal ha anledning til éin periode, og at den perioden skal vere på seks år. Det er altså oppfølging av eit stortingsvedtak som ligg til grunn for dette, og med det får ein ei likestilling med seks år.

Presidenten: Jan Arild Ellingsen – til oppfølgingsspørsmål.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:28:14]: Det har vært interessant å høre statsrådens argumentasjon så langt i forhold til denne problemstillingen. Mitt spørsmål vil være: Ser ikke statsråden at det vil se mystisk ut, for å bruke et sånt uttrykk, hvis man skal ha en delt utlysningstekst, med én del på tre år, for å ta vare på dagens direktør hvis vedkommende ønsker å søke igjen, og sam-

tidig ha en åpning for at andre skal kunne søke for seks år?

Etter mitt skjønn er en av hovedutfordringene at vi i en tid der norsk politi sliter, trenger stabilitet og kontinuitet, som det ble sagt her. Men denne saken kan da umulig fremme verken stabilitet eller kontinuitet, etter mitt skjønn. Det man gjør, er at man ender opp med å bidra til et ytterligere opprør blant norsk politi, for man mener at statsråd Storberget på nytt kjører et sololøp. Da blir mitt spørsmål ganske enkelt: Er statsråden enig i at denne prosessen, som jeg synes er mangelfull og dårlig, på nytt kan være med på å ramme Regjeringens omdømme, statsråd Storbergets omdømme – det er for øvrig ikke problematisk fra mitt ståsted – men aller mest politiet som institusjon?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:29:19]: Det er på ingen måte sånn at ein statsråd kører noko sololøp her. Her har ein fagstatsråd lagt fram ei sak for Regjeringa, og Regjeringa sluttar seg samla til ho. Vi har vore i statsråd og fremja ein odelstingsproposisjon. Då står sjølvsagt heile regjeringa bak. Det er altså ikkje, som representanten Ellingsen seier, noko sololøp – tvert imot.

Nettopp omsynet til stabilitet og kontinuitet i den vanskelege fasen som Politidirektoratet er inne i no, i ein stor utviklings- og omstillingsprosess, var viktig. Det var det viktigaste Regjeringa landa på i vurderinga av dei ulike omsyna. Og det er jo som eg seier: Det er sånn i kvar regjering, i kvar sak vi har. Vi har ulike ståstader, vi må bringe til torgs dei ulike argumenta for vår ståstad, og så skal Regjeringa samla sett ta ei avgjerd på best mogleg grunnlag. Vi har sørgt for at Regjeringa har eit best mogleg grunnlag å gjere denne vurderinga på, og her har altså omsynet til Politidirektoratet og kontinuiteten gått føre.

Presidenten: Hans Olav Syversen – til oppfølgings-spørsmål.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:30:32]: Det er egentlig veldig interessant å høre det statsråden nå sier. Hun sier rett ut at etter Regjeringens syn er Ingelin Killengreen helt nødvendig for norsk politi; uten henne greier man seg ikke. Det er sikkert en hyggelig attest for Killengreen, men jeg tror ikke det er noe godt signal om hvordan stoda er for norsk politi hvis det er det som skal være grunnlaget for at man i realiteten bender regelverket til det ytterste.

Men det er jo et kjennemerke nå for denne flertallsregjeringen at man bruker regelverket for alt det det er verdt, i den ene eller andre retning, for å få det som man vil. Når det gjelder frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner som ikke har det politisk korrekte syn som Regjeringen ønsker, bender man regelverket for å frata økonomisk støtte. Og ønsker man enkeltpersoner, som politidirektøren, bender man regelverket i den retning. Så mitt spørsmål er: Er dette en linje vi kan forvente mer av?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:31:32]: Eg vil ta fullstendig avstand frå den beskrivinga som representanten Syversen her gir. Dette er ikkje noka tilpassing av regelverket, det er ei harmonisering til forskrifta i teneste-

mannslova, då dei aller fleste åremålsstillingane har seks år, med moglegheit til fornya åremålsperiode på seks år for alle andre stillingar enn politidirektøren, som altså hadde seks pluss tre. Det er ei harmonisering av politidirektør-åremålet, og det er denne gongen gitt ei moglegheit for noverande innehavar til å søkje eit forlengt åremål på tre år. Det er, som eg sa, etter ei samla vurdering av behovet i Politidirektoratet. Det er absolutt ikkje ei særbehandling av ein enkelt person. Det er eit samla behov som Politidirektoratet har for no å ha ro og kontinuitet i forhold til dei utfordringane dei står overfor.

Eg vil ikkje slutte meg til den beskrivinga som representanten Syversen gir av Regjeringa sitt syn på andre organisasjonar.

Presidenten: Odd Einar Dørum – til oppfølgings-spørsmål.

Odd Einar Dørum (V) [10:32:40]: La oss bare slå fast at politidirektøren gjør en utmerket jobb. Men saken er større og viktigere enn det.

Da denne stillingen i sin tid ble opprettet – og jeg var svært ansvarlig for det – valgte Stortinget å legge til grunn at stillingen skulle kreve alt, men i balansen mellom det å yte alt i Norges mektigste sivile stilling og den demokratiske kontroll skulle åremålet stoppe etter ni år – litt mer enn to stortingsperioder, dvs. at det prinsipielle i tenkingen var at ut fra hensynet til balansen mellom effektivitet og demokrati skulle man stoppe på ni år.

Skal vi nå oppfatte det slik at statsråden – som jeg nå tror også henvender seg som en statsråd og representant for partiet SV – mener at man rett og slett skal legge til side det hensyn at demokratiet teller og er viktig? Skal jeg oppfatte det på den måten at partiet SV og Regjeringen ikke lenger vil vise respekt for de tunge prinsippene som Stortinget hadde med seg da stillingen ble opprettet i 1999/2000? Det teller ikke lenger – er det slik å forstå?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:33:43]: Nei, det tel absolutt, og eg vil åtvare mot at ein gjer politidirektørstillinga viktigare i forhold til demokratisk kontroll enn mange andre stillingar. Eg, som har eit konstitusjonelt ansvar for fylkesmennene f.eks., som jo er så viktige for rettssikkerheita til enkeltpersonar, for verksemder i dette landet, ønskjer ikkje å seie at den eine stillinga er viktigare enn den andre når det gjeld demokratisk kontroll og dei omsyna som ligg til grunn for åremålsstillingane. Difor har vi no føreteke ei harmonisering av det. Vi har sagt at politidirektørstillinga ikkje er ei særstilling i forhold til andre stillingar under åremålsinstituttet – og då med den grunngevinga. Difor utvidar vi no slik at òg den stillinga liknar på alle andre. Då vert det seks pluss seks år. Som sagt, det er absolutt inga underminering av nokon demokratisk kontroll. Tvert om – det er likestilling med andre stillingar, som vi òg har stor merksemd rundt, og som er viktige for demokratiet i landet vårt.

Presidenten: Da går Stortinget til neste hovedspørsmål.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:35:05]: Mitt spørsmål går til olje- og energiministeren.

I forrige uke sa Regjeringen nei til nok en vindpark, denne gangen i Austevoll. Ifølge NRK var årsaken stor folkelig motstand. På Lørdagsrevyen sa statsråden følgende:

«Jeg mener vi nå gjør en stor jobb for å få mer vindkraft og mer fornybar fram – vi bruker mer penger – og vi har senest lagt 1,2 nye milliarder på plass nå i forbindelse med krisepakken – så det har aldri vært brukt mer penger på å få fram vindkraftprosjekter i Norge.»

Regjeringen har meldt til Stortinget at disse 1,2 milliarder kr i krisepakken spesielt skal rettes mot energieffektive løsninger i industri, bygg og anlegg. Noe av midlene kan gå til vind- og biokraftprosjekter, står det også.

Men det er vel slik at en olje- og energiminister skal måles på hvor mye energi han greier å framskaffe, og ikke på hvor mange penger han sier han klarer å bruke. Siden den rød-grønne regjeringen tok over i 2005 har det ikke blitt produsert én eneste kilowattime fra ny vindkraft her i landet, i motsetning til Tyskland, som produserer 100 ganger mer vindkraft enn Norge, Danmark, som produserer ti ganger mer vindkraft enn her i landet, og Sverige, som har satt seg et stort mål om å produsere 30 TWh innen 2020.

Mitt spørsmål er egentlig så enkelt: Hvor mange nye vindkraftparker vil det bli bygd som et resultat av Regjeringens krisepakke?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:36:54]: Jeg tror representanten Holten Hjemdal like godt som meg vet at det er det ikke mulig å gi noe eksakt svar på. Det jeg kan svare på, er at vi nå bruker tre og en halv gang så mye penger på fornybar energi som vi gjorde her i landet da vi tok over regjeringsmakta. Og så har vi gitt Enova en fullmakt til å vurdere hvordan en får mest fornybar energi igjen for pengene. Enova har et mål om 3 TWh i 2010. Enova sier samtidig at kostnadene ved de vindkraftverkprosjektene som så langt har blitt presentert, har vært veldig høye, og at man sånn sett har fått lite fornybar energi igjen for pengene. Jeg mener, som Enova selv sier, at det å bruke penger på energieffektivisering, det å bruke penger på bioenergi, på varme, ikke er noe mindre viktig enn å bruke penger på vindkraft. Samtidig ser vi at effektene der så langt har vært høyere i energi pr. krone. Men vi har en jobb å gjøre i forhold til å få fram mer vindkraft. Vi holder nå på å lage et regelverk for offshorevindkraft. Vi har gitt Enova rammer som gjør at de kan bruke mer penger på vindkraft enn hva de kunne tidligere. Enova skal utlyse en ny søknadsrunde i juni 2009. Det kommer til å bli to runder dette året. Det betyr at Enova jobber intensivt for å få de nye vindkraftprosjektene opp og fram. Men samtidig kan vi ikke komme bort fra at en del av de prosjektene som har blitt presentert, har hatt et svært høyt kostnadsnivå.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:38:38]: Jo, det går an å svare på spørsmålet fra stilleren hvis statsråden vil. Det går an å finne ut hvor mange nye vindkraftprosjekter som vil bli utløst av krisepakken. Det dreier seg

om å gi politiske signaler til Enova, som er Regjeringens viktigste redskap når det gjelder ny fornybar energi.

Kristelig Folkeparti hadde store forventninger til krisepakken. Dessverre ble ikke disse forventningene innfridd. Vi har lagt på plass 2 milliarder kr mer til Enova enn det Regjeringen la opp til. Det ville kunne utløse åtte til ti av de 16 prosjektene som har fått konsesjon, men som ikke er satt i gang. Det handler om å vise politisk retning.

Statsråden tar opp offshorevindkraft. Ja, han har et mål – i 2030. Men vi snakker om 2009. Er det slik at statsråden ønsker at disse 16 prosjektene som er godkjent, rundt omkring i landet, skal settes i gang gjennom statlig støtte?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:39:45]: Jeg ønsker at det blir satt i gang bygging av mange vindkraftprosjekter i Norge. Jeg ønsker også at vi skal fokusere på kostnadseffektivitet innenfor satsinga. Det er fullt mulig for representanten Holten Hjemdal i opposisjon å bruke penger som Kristelig Folkeparti ikke hadde i posisjon når det gjaldt satsing på fornybar energi for tre, fire, fem år siden.

Det som er mitt mål, er å få mest mulig fornybar energi fram. Derfor har jeg sagt til Enova at ja, kostnadseffektivitet er bra. Når Enova nå sier at de trenger å gå noen flere runder med vindkraftbransjen, trenger å kjøre nye utlysingsrunder for å få prosjektene gode nok, mener jeg det er et viktig signal i forhold til å få vindkraftsatsinga i Norge god på litt lengre sikt. Jeg tror ikke vi ville vært tjent med å gjøre det motsatte av det som ble gjort i høst, å gå inn i prosjekter som ut fra en faglig vurdering ble sett på som for kostbare. Så her trengs det å gå nye runder. Det blir nå gjort.

Presidenten: Det blir fire oppfølgingsspørsmål – først Bjørg Tørresdal.

Bjørg Tørresdal (KrF) [10:40:56]: Vi må vel være enige om at det blir mye snakk og mange gode intensjoner, og at det nå er tid for å gå fra ord til handling når det gjelder vindkraft. Alle er enige om at man skal ha det, men ingen får det til. Selv prosjekter som har fått støtte, sånn som Høg-Jæren, står i stampe. Enda mer alvorlig er kraftkrisen i Midt-Norge. Der har Regjeringen gang på gang pekt på at det er nødvendig å produsere energi – ikke bare tenke enøk, som er viktig nok – for å løse kraftkrisen i Midt-Norge. Det er tid for å levere til Ytre Vikna. Det er bra at regjeringspartiene i Stortinget peker på kraftkrisen i forbindelse med innstillingen om tiltakspakken som skal behandles fredag. Det er et bra skritt i rett retning, men Kristelig Folkeparti går lenger og sier rett ut at nå må Ytre Vikna få tilsagn.

Mitt spørsmål til statsråden er: Er det ikke på tide å levere kraft til Midt-Norge?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:41:53]: Når det gjelder Midt-Norge, tror jeg det er grunn til å ta en liten runde på hva den faktiske situasjonen er der. I et lengre perspektiv er det helt åpenbart behov for både mer kraft inn til Midt-Norge og flere spenningsforbedringer og linjeforbedringer internt i området. Det jobbes det med.

Samtidig har Statnett gjennom de siste årene levert mange positive forbedringer i området. Uten å skulle bruke det som noe bevis på at vi er i mål, for det er vi ikke, hadde vi en situasjon i går hvor kraftprisen i Nord-Norge, som nå er ett felles prisområde, var lavere enn i Sør-Norge. Det var i går. Jeg sier ikke at det er det generelle, men det er et bevis på at det faktisk går den rette veien med hensyn til spenningsforbedring og det å få kapasitet inn til Midt-Norge. Jeg er derfor ikke enig i at det ikke gjøres noe.

Så har jeg i tillegg sendt ut en forespørsel som går på å få premisser for en anbudsordning til kjøp av produksjon i Midt-Norge. Det kan være et viktig tiltak for å få ny produksjon i gang, men ... Nå ser jeg at tida er ute, så da regner jeg med at presidenten klubber meg før jeg kommer til resonnementet.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål, så det blir rik anledning til det.

Ketil Solvik-Olsen – til oppfølgingsspørsmål.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:43:12]: Igjen er vi vitne til at Regjeringen er offensiv i retorikken om energipolitikk og har mange ønsker. Men når regnskapet kommer, ser vi at ingen ting er realisert. Det er altså ikke bygd en eneste ny vindmølle under den rød-grønne regjeringen til tross for mange løfter. Så beklager statsråden at det ikke skjer fordi det er for dyrt, og så viser han til offshorevindmøller uten å nevne at de krever minst dobbelt så mye i støtte for å realiseres enn landbasert vindkraft. Ergo blir ønsketenkningen enda mer urealistisk.

Vi er enige i Austevoll-beslutningen. Der er vindkraftprosjektet ikke ønsket lokalt, og da bør ikke myndighetene sentralt påby det. Men Ytre Vikna er ukontroversielt lokalt, og der er det behov for mye strøm. Selv om statsråden sier at det har vært én dag med lavere strømpris i nord enn i sør, er det det motsatte som har vært tilfellet over tid. 10 øre pr. KWh i økt kraftpris har forbrukerne i Midt-Norge hatt i forhold til i Sør-Norge, så statsråden gir et feil inntrykk av situasjonen. Spørsmålet er: Vil statsråden øremerke litt av krisepakken til tiltak for fornybar energi i Midt-Norge for å løse situasjonen?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:44:19]: Jeg tror jeg var ganske nøye på å si at det som var situasjonen i går, ikke har vært noen generell situasjon i forholdet mellom prisområdene Sør-Norge og Nord-Norge. Men det viser at de tiltakene som blir innført, og som det jobbes med kontinuerlig, har en effekt.

Det jeg er uenig i, er en virkelighetsbeskrivelse som gir inntrykk av at det ikke skjer noe i Midt-Norge. Men jeg ser også, som følge av de vedtakene som ble fattet for sju, åtte, ni år siden for å få inn nye, store energibrukere i Midt-Norge, at det den gang ikke ble lagt gode nok planer for en produksjon som stod i forhold til det energiforbruket som nå er. Men, som jeg sa i svaret til forrige spørre, jeg jobber helt konkret med å se på muligheten for å gå inn og kjøpe produksjon i området. Når vi nå jobber med å forbedre linjekapasiteten, vil også det være et konkret tiltak som vil virke.

Når det gjelder Ytre Vikna, er det jo selvsagt mulig å gå... (presidenten klubber)

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:45:20]: Behendig klubbing ...

Presidenten: Peter Skovholt Gitmark – til oppfølgingsspørsmål.

Peter Skovholt Gitmark (H) [10:45:30]: Norge har et enormt potensial for fornybar energi ikke bare innenfor vindkraft, men også innenfor småskala vannkraft og bølge- og bioenergi, bare for å nevne noen få. Det blir i alt for liten grad utnyttet – og statsråden bør være ærlig på det. Det skyldes i stor grad manglende støtteordninger og en for lang og byråkratisk saksgang.

Statsråden lovt selv i forbindelse med klimaforliket at dersom ordningen med grønne sertifikater ikke ble fremforhandlet med svenskene, skulle man komme tilbake til Stortinget med et minst like godt støttesystem som det grønne sertifikater ville ha vært. Derfor er mitt spørsmål: Mener statsråden at 1,2 milliarder kr til Enova og fjerning av taket for investeringsstøtte vil kunne gi like mye støtte til kraftproduksjon for alle nye prosjekter innenfor fornybar energi som en sertifikatpris på om lag 20 øre ville ha gjort?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:46:31]: Hva som vil være sertifikatpris, og hva som vil være de konkrete konsekvensene av det, vil markedet i en gitt situasjon avgjøre. Å sette dette helt konkret opp mot hverandre i forhold til pluss/minus er vanskelig. Det som jeg er helt sikker på, er at tredoblinga – og over det – av støtten til å få fram fornybar energi gir, og kommer til å gi resultater. Vi ser når det f.eks. gjelder varme, at det nå er investert bortimot 8 milliarder kr på å få rør i bakken, som er et grunnlag for bioenergien. Representanten tok opp spørsmålet om småkraft. Her ser vi at hovedutfordringa så langt har vært konsesjonsbehandlninga – det har vært mange søknader og stor interesse for å bygge. Nå bruker vi dobbelt så mye penger i NVE for å få konsesjonssøknadene behandlet. Det betyr at småkraftprosjektene kommer raskere opp å gå enn det de ellers ville ha gjort.

Når det gjelder vindkraft, har det vært tatt opp flere ganger. Her ser vi at kostnadene så langt har vært en utfordring i forhold til å få realisert noen av de store prosjektene.

Presidenten: Gunnar Kvasheim – til oppfølgingsspørsmål.

Gunnar Kvasheim (V) [10:47:47]: Det har vært flere statsrådsskifter i Olje- og energidepartementet. Men Regjeringens arbeid med forbybar energi har ikke blitt påvirket av disse statsrådsskiftene – det har vært systematisk dårlig og utilstrekkelig uavhengig av hvem som har vært statsråd. Resultatet er at Norge er en sinke når det gjelder fornybar energi-produksjon, og at vi, til tross for et stort potensial, ikke utnytter dette.

Hovedgrunnen er at dagens regjering valgte vekk grønne sertifikater. Det ville ha vært et mye mer kraftfullt støttesystem enn dagens ordning via Enova. Statsråden har tidligere sagt at man nå forhandler med Sverige med sikte på å få på plass et grønt sertifikat-system. Det var en del av klimaforliket med Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti. Kan statsråden garantere at det i løpet av høsten kommer på plass et grønt sertifikat-marked, et samarbeid mellom Norge og Sverige?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:48:47]: Det er ikke mulig å garantere noe som handler om en forhandling mellom to parter. Det tror jeg det er lett å forstå. Det jeg kan garantere, er at trøkket fra norsk side er stort. Jeg sender en av de aller første dagene min statssekretær med følge over til Sverige for å intensivere og holde trøkk på forhandlingene. Jeg kommer til å ha møter om dette i forbindelse med det nordisk-baltiske ministermøtet i København neste uke. Så mitt engasjement i saken er stort. Jeg holder trøkk på dette med sikte på å få fram en løsning, i tråd med de ambisjonene og de føringene som representanten her framfører.

Jeg mener for øvrig at det skjer veldig mye spennende i forhold til sertifikatmarkedet om dagen. Jeg hadde selv en samtale med kommissær Piebalgs fredag, både om det at EU legger til rette for at et norsk-svensk sertifikatmarked er greit innenfor rammen av fornybardirektivet, og at de mulighetene som ligger i fornybardirektivet i forhold til et bilateralt sertifikatmarked mellom de ulike landene i EU og Norge, kan fungere.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Leif Helge Kongshaug (V) [10:50:10]: Jeg ønsker å stille mitt spørsmål til kommunal- og regionalministeren.

På oppdrag fra nettopp Kommunal- og regionaldepartementet er det blitt laget en rapport om erfaringer med utflytting av statlige arbeidsplasser. Den konkluderer med at statsinstitusjonene fungerer like godt – og ofte bedre – etter at de har blitt flyttet ut fra en hovedstad. Den konkluderer videre med at det ikke bare er god distriktspolitikk, men at det til og med er slik at virksomhetene blir mer vitale og mer effektive på de nye stedene. Selvfølgelig har det også stor betydning for de nye stedene at man får slike arbeidsplasser.

Før stortingsvalget i 2005 lovet Senterpartiet å flytte 15 pst. av de statlige arbeidsplassene ut av Oslo. Dette utgjorde i underkant av 6 000 arbeidsplasser – og sett i forhold til den oppblåsing av budsjettene som har vært i denne regjeringstiden, er det selvfølgelig atskillig flere i dag. Hva har så skjedd under denne regjeringen? Svaret er at antall statlige arbeidsplasser i Oslo har økt i omfang – nettopp det motsatte av det Senterpartiet lovet. Det er opprettet tre distriktssentre rundt om med 17 – og jeg gjentar 17 – arbeidsplasser. Det gjøres det et poeng av.

Bondevik II-regjeringen var den som virkelig handlet. I 2003 ble åtte tilsyn vedtatt flyttet ut av Oslo, og nesten 1 000 kompetansearbeidsplasser ble flyttet ut, til stor glede for de ulike stedene rundt om i landet. Forrige re-

gjering førte en mye bedre distriktspolitikk også på dette området.

Er statsråden enig i at det er gjort et altfor dårlig arbeid med å etablere kompetansearbeidsplasser i distriktene i Norge under denne regjeringen? Når og hvor ser statsråden for seg at disse 6 000 arbeidsplassene skal flyttes? Er kommunalministeren fra Senterpartiet, med hovedansvar for distriktpolitikken, bekvem med å sitte i regjering når det skjer det motsatte av det velgerne ble lovet?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:52:19]: Eg kan stadfesta det representanten Kongshaug her fortel om den rapporten som er bestilt frå mitt departement, som viser erfaringar frå andre land, og som viser at enten vi snakkar om Australia, Canada, Sverige eller England, har dei ein statleg lokaliseringpolitikk som fungerer. Det medfører at bedrifter i ein overgangperiode fungerer like bra eller betre. Men så er det slik at det Senterpartiet gjekk til val på, fekk vi ikkje fullt ut gjennomslag for i Soria Moria. Så viss Kongshaug slår opp der, vil han finna, trass i eit utmerkt regjeringsgrunnlag, at på dette punktet seier Soria Moria at ny lokalisering av statlege arbeidsplassar skal skje utanfor Oslo i ei vurdering av kvart enkelt tilfelle. Det har Regjeringa følgt opp. Det er t.d. hovudkontoret til Helse Sør-Aust på Hamar eit eksempel på, det er utflyttinga av generalinspektørane for Forsvaret eit eksempel på, og det er nettopp nyetablering av distriktssenteret eit eksempel på. Det som òg distriktssenteret viser, er at når vi etablerer ny statleg verksemd i Sogndal, i Steinkjer, på Alstadhaug, så strøymer det på med søknader med nettopp mykje kompetanse. Då ein skulle tilsetja folk, var det faktisk 242 søkjarar til 17 stillingar.

Når det gjeld Senterpartiet, og når det gjeld Senterpartiets stortingsvalprogram foreslår vi – det er ikkje vedteke enno – at vi skal setje eit tak i Oslo for dei ulike verksemdene. Og så har sjølv sagt Senterpartiet no fått nye moment med denne rapporten.

Leif Helge Kongshaug (V) [10:54:29]: Det er tydelig at statsråden er full av gode hensikter og snakker varmt om arbeidsplasser i distriktet. Men det er den praktiske politiske gjennomføringen som totalt uteblir.

Ifølge finanskomiteens innstilling fra i går er over 20 pst. av de statlige arbeidsplassene i Oslo – det dobbelte av hva det egentlig skulle vært i forhold til folketallet. Spesielt i vanskelige tider som nå burde de arbeidsplassene kommet på steder som var hardt rammet.

I Nationen på lørdag kunne vi lese at representanten Ola Borten Moe roste Bondevik II-regjeringen for å ha flyttet 1 000 arbeidsplasser ut av Oslo. «Mange av oss drømmer om å få til noe lignende», sa han. «Dette er klok politikk», fortsetter han.

Det kan vel ikke tolkes annerledes enn en sterk lengsel etter en annen politikk – den Bondevik II stod for. Går statsråden også rundt med en slik lengsel, etter at denne regjeringen har sviktet fullstendig i distriktpolitikken?

Presidenten: Det skal statsråd Magnhild Meltveit Kleppa svare på.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:55:34]:

Denne statsråden var stortingsrepresentant i første periode og roste dåverande regjering for det motet og det mannskapet dei hadde då dei flytta ut så mange statlege arbeidsplassar. No går det føre seg ei evaluering av den utflyttinga som skjedde. Den er det statsråd Heidi Grande Røys som har ansvaret for. Den skal liggja føre i løpet av våren.

Lat meg seia at eg veit det har vore ulike verknader med tanke på dei utflyttingane som er gjorde, så det er bra at vi får ei evaluering på banen. Men eg synest den rapportasjen som var i A-magasinet sist fredag, nettopp viser korleis folk med høg kompetanse kan få nye moglegheiter viss det vert lagt til rette for kompetanse/arbeidsplassar utanfor det mest sentrale austlandsområdet.

Presidenten: Presidenten vil tillate tre oppfølgings-spørsmål – først Lars Sponheim.

Lars Sponheim (V) [10:56:49]: Jeg er tilhenger av å være ærlig, også når det er ubehagelig – også i denne salen.

Vi kjenner Senterpartiets stolte historie og hovedærend i politikken; å slåss for en regional balanse, slåss for at ikke flyttestrømmene skal gå én vei – og snart kan de gjøre opp status under denne regjering. Men jeg må si at aldri har flyttestrømmene gått mer ensidig til sentrale strøk. Det er selvsagt ikke Senterpartiets skyld, det har selvsagt med de generelle økonomiske tider, press på arbeidsmarkedet osv. å gjøre. Det er jeg ærlig nok til å innrømme. Men de få virkemidler en rår over for å rette opp regional ubalanse, har man altså ikke tatt i bruk – nemlig å flytte statlige institusjoner, slik den forrige regjering lyktes med, og gjorde, og fikk anerkjennelse for. Da må jeg få si: Er det ikke frustrerende for distriktsstatsråden å se at med tanke på Senterpartiets hovedærend i politikken har de nå i tre år vært i et selskap hvor de ikke får lov til å nå resultater?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [10:57:51]: Eg trur det står skrive med store bokstavar på denne statsråden – og på mange andre: Eg trivst utmerkt godt i det selskapet som eg er ein del av. Eg synest denne regjeringa har fått utført mykje òg når det gjeld distrikts- og regionalpolitikk – t.d. 30 milliardar kr meir i frie inntekter til kommunane, ei gedigen styrking av samferdselssektoren. Til og med landbrukspolitikken har fått ein ny gjev. Dessutan er den differensierte arbeidsgjevaravgifta igjen på plass. Fylkeskommunane blir mykje viktigare som regional utviklingsaktør frå 1. januar 2010. I tillegg er det ei rekkje andre tiltak som gjeld næringspolitikken.

Så er det rett som representanten Sponheim seier – den sentraliseringa som no har skjedd, har skjedd i ein høgkonjunkturperiode. Ingen veit korleis det hadde vore om vi ikkje hadde sett inn tiltak.

Presidenten: Bent Høie – til oppfølgings-spørsmål.

Bent Høie (H) [10:59:02]: Kommunalministeren fikk i går en annen interessant rapport, nemlig rapporten «Sentraliseringens pris». Og vi kan slå fast at hvis sentraliseringen hadde hatt en pris, så burde prisen gått til kommu-

nalminister Magnhild Meltveit Kleppa, for hun har nemlig sittet med ansvaret i perioden med den sterkeste sentraliseringen vi har sett i Norge. Men det må da være en stor trøst for kommunalministeren å lese rapporten som et av Senterpartiets gjennomslag i Soria Moria, nemlig å få utredet de negative konsekvensene av sentralisering – ikke nettoeffekten, men kun de negative effektene. Rapporten slår fast:

«Oppsummert gir ikke analysen grunnlag for å konkludere sterkt med at sentralisering gjennomgående har negative effekter verken for individer, regioner eller nasjonen som helhet.»

Er kommunalministeren glad for nå endelig å ha slått fast at kampen mot sentraliseringen, som på mange måter er Senterpartiets sjel, ikke eksisterer – at Senterpartiet ikke har noen sjel lenger?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:00:13]: Eg må ærleg innrømme at eg ikkje les rapporten så eintydig som Bent Høie no gjer. Dette er eit svært prosjekt – det er ein hovudrapport, og det er 14 delrapportar. Eg fekk dei i hende i går. Eg har ikkje gått igjennom alle sider, men i den orienteringa som eg fekk, vert det slått heilt klart fast at sentralisering kostar. Det ville jo elles vera heilt utruleg at både Høgres byrådsleiar i Bergen og Erling Lae i Oslo stadig skulle halda på og krevja ekstra midlar, nettopp fordi sentralisering kostar, både i Bergen og i Oslo.

Heldigvis er det sett inn tiltak. Så vi veit ikkje korleis sentraliseringa hadde vore viss vi ikkje hadde hatt tiltak å setja inn.

Presidenten: Bjørg Tørresdal – til oppfølgings-spørsmål.

Bjørg Tørresdal (KrF) [11:01:26]: Kristelig Folkeparti hadde ønsket at Senterpartiet hadde fått til å flytte ut noen statlige arbeidsplasser. Men vi ser at statsråden er lei seg for at det ikke har skjedd, og at det ble tapt i Soria Moria-erklæringen – nok om det.

I tillegg hadde Kristelig Folkeparti satt stor pris på om Senterpartiet hadde fått til å flytte ut oppgaver til fylkeskommunene og kommunene våre. Heller ikke det klarte Senterpartiet å levere i regionsreformen. Ja, det ble flyttet litt, men langt fra i det omfanget som jeg tror statsråden hadde håpet på.

Så mitt spørsmål blir, enkelt og greit: Er statsråden like lite bekvem med det som skjedde i forbindelse med regionsreformen, som hun er med utflyttingen av statlige arbeidsplasser? Og i fortsettelsen av det: Vil hun i den siste delen av sin statsrådsperiode kjempe mer for å få arbeidsplasser og oppgaver ut i Distrikts-Norge?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:02:21]: Eg kan roa Tørresdal med at kvar gong det er snakk om å oppretta ei ny statleg verksemd utanfor Oslo, føregår det ei drøfting i Regjeringa, i tråd med Soria Moria-erklæringa. Det er det som gjer at det likevel er etablert nokre arbeidsplassar utanfor Oslo. Men flytting av eksisterande

verksemder er det ikkje grunnlag for etter Soria Moria-erklæringa.

Så til forvaltningsreforma. Eg er fyrst og fremst glad for at vi fekk flytta den lange lista med oppgåver som vi fekk, i samband med forvaltningsreforma. Vi er i rute. Vedtaka er gjorde i Stortinget. Det føregår no ei førebuing ute i fylka. Fylkeskommunane skal verta meir kraftfulle regionale utviklingsaktørar, overta 80 pst. av vegnettet og få nye oppgåver innan landbruk, kultur og miljø. Det som no er viktig, er å sørge for iverksetjing frå 1. januar.

Presidenten: Vi går til siste hovedspørsmål.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:03:57]: Jeg stiller spørsmålet til energiministeren.

I løpet av tre år har vi hatt tre ulike energiministre. Alle har hatt stort engasjement, ifølge dem selv. Alle har skrytt av historiske satsinger. Men ingen av dem kan vise til noen store resultater av betydning, kanskje med unntak av satsingen på fjernvarme. Vi har ikke fått en eneste ny vindmølle i Norge, til tross for historisk satsing på vindkraft. Alle tiltak i Midt-Norge – som statsråden skrøt av da vi diskuterte vindmøller nylig – er igangsatt av Bondevik II-regjeringen. Det er tiltak som Statnett satte i gang, med unntak av de to mobile gasskraftverkene som er bygd. Det skal Regjeringen kunne ta æren for, spesielt SV, men jeg tror ikke det er veldig mange andre som synes det er noe å skryte av.

Men jeg merket meg at statsråden i sitt innlegg tidligere i dag sa at han vektlegger kostnadseffektive løsninger. Det synes jeg er positivt, for det er et viktig signal. Da er det veldig påfallende at Regjeringen ikke nevner vannkraft eller småkraft i sin krisepakke, for hvis det er ett tiltak innenfor energipolitikk i Norge som er kostnadseffektivt, der en kunne fått store effekter både energimessig og sysselsettingsmessig, uten å måtte bruke betydelige midler fra statskassen, er det innenfor vannkraftsektoren. Men ikke med et ord er vannkraft eller småkraft omtalt i krisepakken. I tillegg har energiministeren skrevet i Dagbladet om sin energivisjon. Der nevnes heller ikke vannkraft eller småkraft med et eneste ord. Det nevnes kun havvindmøller og lignende dyre tiltak, mens vannkraft er fullstendig utelatt.

Energibedriftenes Landsforening har anslått at en kan realisere 2 TWh ny kraft i løpet av 2009 hvis en satser på oppgradering av eksisterende vannkraft, uten særlig støtte. Det kan sysselsette 2 000–3 000 mennesker og er altså et veldig godt krisetiltak. Vil Regjeringen satse på vannkraft i krisepakken sin?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:06:04]: Vi har satt i verk det viktigste tiltaket for å få fram ny vannkraft, få realisert ny småkraft. Det handler om konsesjonsbehandling. Realiteten er at køen av småkraftprosjekter som har ligget i NVE, og til dels også i Olje- og energidepartementet, har vært stor, og det har vært flaskehalsen. Så det første jeg gjorde, var å sørge for å få økt budsjettene til NVE betydelig. NVE har nå et budsjett for konsesjonsbehandling som er doblet i forhold til hva det var da vi tiltrådte.

Representanten Solvik-Olsen kan godt mene at det er et lite spennende tiltak – eller hva han måtte mene – men jeg mener at det er ekstremt målrettet for å få realisert småkraft, og at det faktisk også gir resultater. Noe av inngangen her når det gjelder mine prioriteringer, er at småkraftprosjektene i stor grad viser seg å ha en bærekraft på egen hånd. Det er i stor grad lønnsomme prosjekter, som blir realisert hvis bare systemet rundt dem fungerer godt nok, og de får mulighet til – gjennom konsesjonsbehandling o.l. – å realisere sine egne initiativer.

Behovet for å gå inn og bidra med investeringsstøtte og penger fra statens side er betydelig større på andre områder innenfor fornybarsatsinga enn det er på småkraft. Da er vi inne på resten av den debatten som går på det å legge til rette for å bygge infrastruktur for varme og å legge til rette for fornybarsatsing for øvrig.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:07:49]: Det er ingen på Stortinget som har kritisert Regjeringen for å øke bevilningene til NVE. Tvert imot har kritikken vært at det har kommet altfor sent. Det har gjerne ikke denne statsråden fått med seg, for den kritikken var rettet mot de to foregående statsrådene. Denne Regjeringen har altså styrt i tre og et halvt år, ikke bare det siste knappe året som denne statsråden har sittet som olje- og energiminister. Det er jo det som er problemet. Det er ingen kontinuitet. Det er åpenbart heller ingen politisk hukommelse om hva som har skjedd på tre og et halvt år, for man forholder seg bare til de siste åtte månedene som en selv har sittet med makten.

Min kritikk går på at det ikke er en likebehandling av ulike fornybar energi-teknologier. Man gir én rammebetingelse til vindkraft, mens man gir helt andre rammebetingelser til bioenergi, der det for øvrig heller ikke er støtteordninger til dem som vil investere. De ble fjernet samtidig som en tok vekk de støtteordningene man hadde prøvd innenfor småkraftverk.

Hvis statsråden var opptatt av kostnadseffektive løsninger, burde han sørget for at man hadde én støtteordning som var teknologinøytral, slik at alle gode prosjekter kunne konkurrere mot hverandre, og så ble de beste realisert. Jeg utfordrer statsråden en gang til på det.

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:08:58]: Jeg er litt overrasket over avslutninga på den replikken, for det som ligger til grunn for Enovas arbeid, er jo å ha en kostnadseffektiv inngang. Det er nettopp der diskusjonen om vindkraft kommer inn, for vi ser at ved energieffektivisering får man omtrent to ganger så mye igjen for hver investert krone som vi gjør i forhold til vindkraft. Enova har derfor brukt mest ressurser på energieffektivisering og varmeproduksjon. Der har staten vært formidabelt god, mens kostnadene så langt ved vindkraft har vært veldig høye. Enova har derfor kanalisert ressursene mot de to førstnevnte områdene.

Det er nettopp det at kostnadseffektivitet har ligget til grunn, som har gjort at vi har sett en dreining. Det var også derfor det ble satt et eksklusivt mål på vindkraft, for en så at hvis vindkraft i det hele tatt skulle prioriteres, måtte en ha en egen pott for det.

Presidenten: Det blir fire oppfølgingsspørsmål – først Torbjørn Andersen.

Torbjørn Andersen (FrP) [11:10:09]: Jeg synes faktisk svaret fra statsråden var svært så skuffende, for vi vet at etterspørselen etter ny fornybar og ren energi, som vannkraft, vil øke i årene framover. Vi vet også at Norge har et stort utnyttbart potensial for å bygge ut mer fornybar vannkraft.

Jeg kan vise til Agder Energi, som er en av landets aller største vannkraftprodusenter. De hadde for en tid siden planer om å bygge ut inntil 0,8 TWh vannkraft. Det er et ganske betydelig utbyggingspotensial vi snakker om, men endringer i rammevilkårene fra Regjeringen, som bl.a. går på skattemessige forhold, har gjort denne utbyggingen vanskelig og mindre lønnsom. Trolig bygger ikke Agder Energi ut alt det som er planlagt.

Statsråden viste til at det beste han kunne gjøre, var å se på konsesjonsbehandlingssystemet og effektivisere det. Men vil denne statsråden vurdere å foreta en helt ny gjennomgang av de viktigste rammevilkårene for norsk vannkraftutbygging for å se om det er ting som kan gjøres bedre i framtiden?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:11:16]: Hvorvidt representanten er skuffet eller ikke, er ikke så godt for meg å gjøre noe med.

Jeg mener veldig at det viktigste tiltaket for å få fram ny fornybar energi fra vann har vært å få behandlet de søknadene som foreligger. Det gjelder enten det er store eller små søknader. Det er ikke slik at det bare er småkraftprosjekter som ligger i kø for konsesjonsbehandling.

Det fins veldig mange gode prosjekter for utvikling og opprustning av eksisterende prosjekter. Jeg er veldig tilhenger av den typen prosjekter. Jeg har selv sett på noen av de største vannkraftprosjektene vi har i Norge, som Sira-Kvina, Ulla Førre o.l., og sett hvilket potensial vi har der, både i form av generell oppdatering av anleggene og mulighetene for å utvikle dem, få inn pumpekjøring og effektkjøring i større grad enn i dag, for at norske vannkraftressurser kan brukes på en annen måte enn det som har vært fram til nå.

Da er jeg tilbake til utgangspunktet. Av den grunn er det ekstremt viktig at vi nå får en helt annen flyt i konsesjonsbehandlinga og slik sett får sakene raskere fram.

Presidenten: Ivar Kristiansen – til oppfølgingsspørsmål.

Ivar Kristiansen (H) [11:12:32]: Virkeligheten er at konsumet av fornybar energi i Norge øker, og det øker ganske dramatisk, mens tilfanget i bunnen av ny fornybar energi dessverre nesten står i ro. Det gjentatte svaret fra denne statsråden, som fra tidligere statsråder i det samme departementet, er Enova og at de bruker mer penger enn tidligere regjeringer. Enova har faktisk ikke noe program for vannkraft. Enova er ikke svaret på disse spørsmålene.

Er det ikke på tide nå at statsråden begynner å engasjere seg litt i søkerens situasjon? Det er en kø, som statsråden var inne på, av søkere. Søkeren har ofte finansiering, og søkeren har klare prosjekter. Stiller ikke statsråden seg det enkle spørsmålet: Hva kommer det av at det fortsatt er slik at de fremste og beste krefter på dette området fortsatt ser på utlandet som langt mer interessant på dette området enn hjemlandet?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:13:38]: Jeg kan godt holde det samme innlegget en gang til som jeg holdt etter det forrige spørsmålet om vannkraft, som svar på det som representanten Kristiansen tok opp knyttet til at søknader ligger og venter, og at prosjekter ikke blir gjennomført. Jeg mener at det vi gjorde for å styrke NVE, var ekstremt fornuftig. Det gir nå også resultater, for køen blir mindre, og prosjekter blir gjennomført. Det å ha gode vannkraftprosjekter liggende i kø i NVE er dårlig ressursforvaltning, og det er dårlig i forhold til miljø- og klimautfordringene, som trenger at vi får gode vannkraftprosjekter fram.

Så utgangspunktet til representanten Kristiansen er jeg helt enig i, og jeg mener at vi gjør noe med det.

Presidenten: Line Henriette Holten Hjemdal – til oppfølgingsspørsmål.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [11:14:31]: Verden trenger energi, og verden trenger grønn energi. Bare la meg gi stikkordet togradersmålet. Skal vi klare det, må vi legge til rette for gode systemer, og jeg tror vi må legge til rette for ekstraordinære systemer, for verden trenger det.

Ved å gi en ekstra skattemessig avskrivning på 7,5 pst. – ganger fire år – vil vi, sier bransjen, kunne klare å få en dobling av investeringene i fornybar energi. Dette er en grønn investeringspakke som bransjen ber oss vurdere.

Mitt spørsmål er ganske enkelt: Kan statsråden være villig til å vurdere et slikt tiltak med nye skattemessige ordninger for å klare å være med i dugnaden for å produsere mer fornybar energi?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:15:32]: Det er to måter å initiere investeringer på når det gjelder det som representanten her tar opp. Den ene måten er å bruke skattesystemet. Den andre måten er å bruke tilskuddsvirkemiddelet. Jeg mener at det siste i utgangspunktet er mer ryddig og oversiktlig enn det første. Derfor har ikke Regjeringa noen planer om endringer av skattesystemet for å ivareta enkelthensyn. Jeg tror at et oversiktlig og ryddig skattesystem hvor en bruker tilskudd på de områdene hvor en ønsker å oppnå konkrete effekter, er fornuftig, og jeg tror ikke det er så veldig langt unna det Kristelig Folkeparti også mente da de var i regjering.

Det vi har gjort med det, er å tredoble bevilgningene siden Kristelig Folkeparti var i regjering. Vi bruker altså tre ganger så mye penger nå på å nå de målene som representanten er opptatt av. Det er jeg stolt av. Jeg mener det er veldig bra, og jeg mener det nettopp gir det resultatet

som jeg tror representanten og jeg er enige om at vi trenger å få til, produksjon av ny, fornybar energi for å sørge for at det er togradersmålet og ikke seksgraderstrusselen som blir det vi ser.

Presidenten: Gunnar Kvassheim – til oppfølgings-spørsmål.

Gunnar Kvassheim (V) [11:16:43]: I forrige uke var det et blasfemiforslag fra Regjeringen som ble trukket fordi opinionen ikke forstod genialiteten i forslaget. Det er litt slik innenfor fornybarpolitikk også. Verken energibransjen, miljøbevegelsen eller opposisjonen forstår den genialiteten og det engasjementet som en legger for dagen her, for det henger ikke sammen med det en gjør i praktisk politikk. Det er altså ikke slik at denne regjeringen satser mer enn den forrige ville ha gjort, på fornybar energi. Forrige regjering hadde et grønt sertifikat-system som med sitt hovedvirkemiddel ville utløst langt mer midler til denne sektoren enn det dagens regjering legger opp til.

Jeg har et konkret spørsmål: Bemanningen ved NVE er endelig styrket. Det kan føre til at en får behandlet flere prosjekter, men også at det blir kø i Olje- og energidepartementet når det gjelder både vannkraft-, vindkraft- og fjernvarmeprosjekter, fordi disse blir anket. Kan statsråden forsikre om at også ressursituasjonen i departementet vil bli tilpasset en økt saksbehandlingsmengde?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:17:45]: Det er hyggelig å kunne avrunde denne spørretimen med å si til representanten Kvassheim at det skal jeg sørge for, og det er jeg i gang med. Vi har nå et sterkt fokus nettopp på det å sørge for at det ikke er Olje- og energidepartementet som blir proppen i systemet, når NVE blir i stand til å håndtere flere saker enn før, og jeg føler at vi er godt i gang med det. Det ville være dårlig ressursbruk hvis vi bruker såpass mye penger på NVE og likevel ikke får søknadene og sakene raskere behandlet. Det er en realitet at veldig mange av disse sakene blir anket, og derfor er det en sammenheng mellom det som skjer i NVE og Olje- og energidepartementet.

Så det er en hyggelig avslutning på en spørretime å kunne svare ja på spørsmålet fra representanten Kvassheim.

Presidenten: Den muntlige spørretimen er over, og vi går over til den ordinære spørretimen.

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir en endring i den oppsatte spørsmålslisten, og presidenten viser i den sammenheng til den oversikt som er omdelt på representantenes plasser i salen.

Den foreslåtte endringen i dagens spørretime foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringen var slik:

Spørsmål 6, fra representanten Jan Sahl til fiskeri- og kystministeren, bortfaller, da spørreeren ikke er til stede.

Spørsmål 1

Svein Flåtten (H) [11:19:16]: Mitt spørsmål er slik: «Arbeidet med nytt regelverk for sparebankene og forbedring av grunnfondsbevisets stilling som egenkapitalinstrument har gått altfor sent.

Når Banklovkommisjonen nå legger frem sitt forslag til endringer, vil statsråden legge til rette for at høring kan gjennomføres og nødvendig lovproposisjon legges frem for Stortinget til behandling i løpet av vårsesjonen?»

Statsråd Kristin Halvorsen [11:19:50]: Svaret på spørsmålet er ja.

Presidenten: Det var i hvert fall et effektivt svar. Svein Flåtten har kanskje en tilføyelse her?

Svein Flåtten (H) [11:20:04]: Det har jeg, president.

Det er et utmerket svar, og det er et viktig svar, for dette har vært en lang prosess, ikke bare under denne regjeringen, men også tidligere.

Siden sparebanker og grunnfondsbevis er på tapetet, vil jeg gjerne stille finansministeren et spørsmål om den proposisjonen som nå er lagt frem, Om lov om Statens finansfond og lov om Statens obligasjonsfond, hvor man skriver om utbytterestriksjoner. Der er det et avsnitt hvor departementet skriver spesielt om grunnfondsbevisene. Jeg skulle gjerne ønske å vite, når man skriver at «solide banker med overskudd vil være i posisjon til å utdele utbytte», om man mener at fordi man får lån, så skal det komme restriksjoner. Man kan jo likevel være akkurat like solid som før.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:21:07]: La meg bare knytte noen ord til den jobben som Banklovkommisjonen har gjort når det gjelder sparebanksektoren, for de har gjort en veldig rask jobb. Banklovkommisjonen fikk et oppdrag fra Finansdepartementet i juni 2008, og de kom med en NOU den 9. januar om dette spørsmålet, som altså dreier seg om muligheter for struktur- og foretaksendringer innenfor sparebanksektoren, sammen med et utkast til et modernisert regelverk om egenkapitalsbevis, tidligere kjent som grunnfondskapitalbevis. Denne NOU-en ble sendt på høring samme dag, altså den 9. januar. Høringsfristen ble satt til den 6. februar, og Finansdepartementet har tidligere, i pressemeldinger og på andre vis, opplyst om at denne saken blir lagt fram for Stortinget i april i år. Så det har ikke vært noe som helst slags sammel fra denne regjeringen i denne saken.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan man håndterer utbyttespørsmålet i forbindelse med finansfondet og ulike virkemidler knyttet til det, spørsmålet om preferansekapital til forretningsbanker og sparebanker, vil jeg gjerne belyse det nærmere, når Stortinget har invitert meg til høring om det spørsmålet og andre spørsmål knyttet til disse virkemidlene, på fredag morgen.

Svein Flåtten (H) [11:22:28]: Jeg kan gjerne rose statsråden for rask agering i denne saken, siden det er det

hun selv legger opp til i sin annen runde. Det er veldig bra at dette går fort.

Så har jeg en viss forståelse for at hun ikke vil diskutere det som står i proposisjonen, med meg før hun har vært i komiteen. Jeg håper allikevel at hun tar med seg dette tilbake, fordi, som det skrives, grunnfondsbevisene er i en spesiell stilling. De er svært viktige for hele sparebanksystemet – i hvert fall for dem som har grunnfondsbevis – og hvis man legger for mange restriksjoner på dem, gjør forholdene for vanskelige, vil det på sikt bli problemer med å få egenkapital. Jeg har vært ute etter å få en god bekrefteelse også på det under denne seansen, og det oppfatter jeg vel at jeg kanskje har fått.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:23:30]: Begrunnelsen for at spørsmålet om utbyttebegrensning er presentert nettopp slik som det er i proposisjonen, er bl.a. hensynet til sparebankene og grunnfondsbevisene og ønsket om at sparebankene også skal ha mulighet til å benytte seg av de virkemidlene som ligger i det foreslåtte finansfondet.

Spørsmål 2

Svein Flåtten (H) [11:24:02]: Spørsmålet er slik:

«I budsjettet for 2009 er faste tekniske installasjoner for bygg utskilt i egen saldogruppe. Før regelendringen var det langt på vei full fradragsrett ved utskifting av tekniske anlegg grunnet det såkalte standardforbedringskriteriet, mens tilsvarende utskiftinger nå er å anse som aktiveringspliktig nyanskaffelse og må avskrives. Det kan gi betydelige merkostnader ved større vedlikeholdsprosjekter.

Mener statsråden det er grunn til å se på justeringer av de nye reglene for å unngå slike utslag?»

Statsråd Kristin Halvorsen [11:24:46]: I statsbudsjettet for 2009 ble faste tekniske installasjoner i bygg skilt ut som en egen saldogruppe for separat avskrivning med en avskrivningssats på 10 pst. Tidligere var regelen at faste installasjoner skulle avskrives under ett med bygningen, dvs. med en sats på 2 pst. for forretningsbygg og 4 pst. for fabrikker, lagerbygg og andre næringsbygg.

Ved nyoppføring av bygg med tekniske installasjoner er endringen en fordel for bedriften. Installasjonene avskrives da vesentlig raskere enn før. Også gjenværende avskrivninger på installasjoner i eldre bygg får en høyere avskrivningssats ved at installasjonene skilles ut på en egen saldogruppe.

Ordinært vedlikehold uten utskifting av eldre installasjoner påvirkes ikke av regelendringen. Slikt vedlikehold er direkte utgiftsførbart både før og etter denne endringen.

Etter de gamle reglene kunne også full utskifting av eldre installasjoner anses som direkte utgiftsførbart vedlikehold. Men dette gjaldt bare så langt den nye installasjonen holdt seg innenfor samme standard som den gamle. Merkostnadene ved standardheving måtte føres som avskrivninger sammen med bygget, altså med en lav avskrivningssats. De gamle reglene kunne dermed stå i veien for standardforbedring ut fra f.eks. miljøhensyn eller teknolo-

gisk utvikling. Med de nye reglene økes avskrivningstakten for slike standardforbedringer vesentlig. Dette var en viktig del av begrunnelsen for omleggingen.

Isolert sett har omleggingen ført til den innstramming som representanten Flåtten påpeker – men det er isolert sett. Dette dreier seg om at full installasjonsutskifting innenfor samme standard ikke lenger regnes som utgiftsførbart vedlikehold, men som nyervervet installasjon med 10 pst. avskrivningssats. Denne innstrammingen er en konsekvens av de øvrige endringer, men har også prinsipielt gode grunner for seg. Temaet er her at en bedrift anskaffer et betydelig driftsmiddel i form av en ny teknisk installasjon i et eldre bygg. Da er det naturlig å avskrive installasjonskostnaden over et passende antall år, uansett om den nye installasjonen erstatter en gammel installasjon eller ei.

Ved en samlet vurdering bør denne begrensede innstrammingen kunne anses fullt ut akseptabel. Fradragsregimet for tekniske installasjoner i bygg er alt i alt blitt klart bedre enn før, og det blir feil å vurdere hvert enkelt element i regimet for seg. Jeg ser derfor ikke grunn til å justere regimet i den retning som representanten Flåtten antyder.

Sigvald Oppebøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Svein Flåtten (H) [11:27:31]: Jeg er enig i at den nye ordningen isolert sett – får vel også jeg si – gir gode virkninger for nye bygg. Men det er et faktum at i svært mange bygg hvor man skifter ut de totale tekniske installasjonene – og la meg eksempelvis si at hvis man ikke kan skaffe en tilsvarende teknisk installasjon av samme type som den som var, må man velge på et eller annet nivå – kunne man tidligere utgiftsføre det hele. Det er jo helt opplagt at det rundt omkring i norske bygg finnes en rekke installasjoner som vil være modne for en total utskifting. Det betyr at disse ikke lenger kan utgiftsføres direkte.

Når statsråden sier at dette er ikke noen stor sak, at dette er isolert sett, tror jeg faktisk ikke hun har rett. Jeg tror vi har betydelige vedlikeholdskostnader rundt omkring, og at vedlikeholdet kunne vært utført nettopp med en slik regel.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:28:38]: Jeg er helt uenig med representanten Flåtten i at det isolert sett er skjedd en forbedring gjennom den endringen som ble gjort ved å utskille tekniske installasjoner i en egen saldogruppe. Det er de samlede virkningene som gjør at dette er en langt bedre løsning, og den er derfor også godt mottatt rundt omkring i Bedrifts-Norge og i næringslivet. Så jeg mener at representanten Flåtten og alle andre må se på de samlede virkningene av de endringene som er gjort, og det er positivt for næringslivet.

Svein Flåtten (H) [11:29:11]: Det at det er en god samlet virkning, betyr jo ikke at man ikke skal se på om man kunne fått med seg de gode virkningene fra en tidligere ordning. Og det er jo det vi her diskuterer.

For å være litt konstruktiv: Nå har statsråden allerede avvist å se nærmere på det, men det man kunne tenke seg

her, er rett og slett relativt enkle overgangsregler innenfor en kort tidshorisont, hvor f.eks. det nye regimet hadde en overgangsregel på to–tre år, og man kunne da gjøre disse endringene i byggene sine og utgiftsføre dem. Det ville jo vært et veldig bra tiltak akkurat i de tidene som vi er inne i, for å øke aktiviteten i bygg- og anleggssektoren.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:30:02]: Nå har jo Stortinget akkurat avgitt en innstilling om tiltakspakken med betydelige skatteforslag rettet mot næringslivet, ikke akkurat denne ordningen, men andre ordninger. Så det er gjennomført og gjennom stortingsbehandlingen forbedret en rekke ordninger overfor næringslivet. Jeg mener at vi samlet sett for tekniske installasjoner og den problemstillingen som Flåtten har tatt opp, har funnet en god løsning som er godt mottatt. Det er ikke slik at hvis man plukker ut enkeltelementer i skatteordningene, tegner det et godt, helhetlig bilde av det som er gjort. Det er en betydelig forbedring som nå ligger der, og som jeg fullt og fast står på. Jeg fastholder mitt svar om at jobben nå er gjort på dette området.

Spørsmål 3

Per Roar Bredvold (FrP) [11:31:08]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til forsvarsministeren:

«Hæren har ingen flere soldater å sende ut til internasjonale oppdrag fordi det ikke innkalles nok ungdom til verneplikt samt at øvelser og trening, ifølge Forsvaret, er på et farlig lavt nivå.

Ser statsråden dette problemet, og hvordan vil hun i så fall løse dette?»

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:31:28]: La meg først få påpeke at denne regjeringen har økt deltakelsen i operasjoner i utlandet siden vi overtok høsten 2005, i tråd med Soria Moria-erklæringen.

La meg videre få understreke at våre soldater gjør en svært solid innsats ute, noe jeg stadig får tilbakemeldinger om fra alle våre samarbeidspartnere.

Hæren har vært den største bidragsyteren til operasjoner i utlandet de senere årene. Jeg vil imidlertid vise til at også andre forsvarsgrener og fellesinstitusjoner leverer robuste styrkebidrag. Sammensetningen av dagens styrker i Afghanistan viser dette helt tydelig. Nytt fra 2008 er også rekruttering av frivillige heimevernssoldater til utenlandsoperasjoner.

Da denne regjeringen overtok, var Hæren bemanningsmessig på et svært lavt nivå. Det har jeg tatt konsekvensen av. For fjerde året på rad styrkes Hæren betydelig. I min periode som statsråd har Hæren økt med over 1 000 fast ansatte, dvs. med mer enn 40 pst. fra begynnelsen av 2006.

Den nye langtidsplanen legger opp til å fortsette styrkingen av Hæren, spesielt innenfor små og viktige kompetanseområder. Dette vil redusere belastningen på personell som er kritisk viktig for vår deltakelse i utlandet.

Rekrutteringen til operasjoner i utlandet ivaretas også

gjennom verneplikten. For å sikre rekruttering legger Regjeringen opp til å videreføre antall vernepliktige på omtrent samme nivå som i dag. Dette vil være tilstrekkelig høyt for å kunne stille substansielle bidrag også i fremtiden.

Vi erkjenner at det i forrige langtidsperiode ble et for lavt øvingsnivå i Hæren. Dette gjør Regjeringen noe med, og det legges opp til en betydelig økning i øvingsaktiviteten i Hæren i inneværende langtidsperiode.

Styrkingen av antall årsverk, nødvendig antall vernepliktige og forbedret øving og trening innebærer at Regjeringen har iverksatt tiltak som legger til rette for en økt satsing på operasjoner i utlandet, i tråd med regjeringserklæringen.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:33:39]: Jeg takker statsråden for svaret. Det er ingen tvil om at Stortinget er svært positivt til den innsatsen som skjer ute, bl.a. i Afghanistan.

Det jeg er redd for, er at vi har for få soldater å sende ut, og at de vi sender ut, er for ofte ute. Når det gjelder spesialister, er de ofte ute én til én, altså én periode ute og én periode hjemme. Det sier seg selv at det er for lite. Slik det er nå, er det kanskje én til to, eller tre. Det ønskelige hadde kanskje vært én til fem, slik at man virkelig hadde fått tid til å være hjemme – trent hjemme og vært hjemme med sin familie etc. – og så reist ut igjen, hvis man hadde ønsket det.

Det står å lese at Hæren skal spare ca. 1 milliard kr i 2009. Det vil si mindre trening, som skytetrening, og færre døgn på øvelse. Jeg mener at antall øvingsdøgn som en soldat er ute, nå er altfor lavt. Det ligger ned mot 17 øvingsdøgn.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:34:47]: La meg først få si at hvis representanten Bredvold hadde lest St.prp. nr. 1, ville han også ha sett at Hærens budsjett for 2009 har en reell økning fra 2006. I løpet av disse fire årene har Regjeringen økt budsjettet til Hæren reelt med 760 mill. kr. Det er en økning på i underkant av 100 mill. kr i inneværende år. Det er ikke aktuelt for Hæren å spare 1 milliard kr i 2009. Det er helt feil.

Når det gjelder antall øvingsdøgn, er det slik, som jeg også sa, at vi ønsker å øke antall øvingsdøgn. Men 17 øvingsdøgn blir egentlig misvisende, for Cold Response og den daglige trening og øving, som selvfølgelig også foregår, kommer i tillegg. Når det gjelder antall personell som kan være ute, rekrutterer vi selvfølgelig fra de styrkene vi har. Vi vet at det har vært slitasje på noe spesialkompetanse, og derfor øker vi disse.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:35:56]: Jeg kan berolige statsråden med at Bredvold har lest masse, også det statsråden refererer til.

Brigader Rune Jakobsen i Hærstaben sier bl.a. noe av det jeg refererer til:

«Overfor Forsvarets egen nettjeneste betegner Rune Jacobsen «øvingsvolumet» de siste årene som farlig lavt. Til Aftenposten bekrefter han at det neppe blir

større i 2009, og at gjennomsnittet de siste år har ligget ned mot 17 øvingsdøgn.»

Altså: «farlig lavt», og så skal vi sende soldater ut.

Spørsmålet som jeg skal stille nå, går på heimeverns-soldater. Jeg trodde at Heimevernets oppgave var å beskytte viktige norske samfunnsinteresser i en krisesituasjon, men så sender vi heimeverns-soldater ut. Jeg har ikke noe imot at heimeverns-soldater er ute, men primært må de ivareta norske interesser.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen [11:36:59]:

Primært er hovedoppgavene til Heimevernet hjemme. Primært er hovedoppgavene til det norske forsvaret også hjemme. Det er i først rekke derfor vi har et forsvar. Samtidig er det ikke tvil om at det er veldig høy kompetanse spesielt blant innsatsstyrkene i Heimevernet, og det øker deres kompetanse til beredskapen hjemme at de også kan være med og delta i oppgaver ute, fordi det er kompetansegivende i seg selv.

Når det gjelder antall øvingsdøgn, er det meget misvisende, for her kommer Cold Response i tillegg og den daglige øving og trening. Det er ikke riktig at Hæren i inneværende år skal spare 1 milliard kr. Det er ikke det som står i budsjettet, og det er budsjettet som gjelder – ikke det som eventuelt måtte stå i en eller annen avis.

Spørsmål 4

Laila Dāvøy (KrF) [11:38:12]: Jeg vil gjerne få stille helse- og omsorgsministeren følgende spørsmål:

«For å sikre likeverdige helsetjenester i hele landet er blant annet ambulansetjenesten en viktig brikke. I forskrift om akuttmedisinske tjenester fra 2005 ble det innført krav om tomannsbemanning av ambulanse, særskilte kompetansekrav for personellet samt krav om tilstedevakt som en hovedregel.

Vil statsråden evaluere om forskriftens krav om minimumsbemanning blir fulgt slik at forskriften har bidratt til bedre akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus?»

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:38:52]: Arbeidet med å styrke ambulansetjenesten er et prioritert område. Det har skjedd mye innen medisinsk teknologi og behandling siden de prehospitale tjenestene ble gjennomgått for ti år siden. Regjeringen ønsker derfor å få råd om hvordan vi best kan videreutvikle hele det prehospitale feltet. Vi har oppnevnt en arbeidsgruppe som skal gjennomgå de prehospitale tjenestene og foreslå endringer der dette er aktuelt. Hovedvekten av arbeidet skal legges på bil- og båtambulansetjenesten og AMK-sentralene. Gruppen skal levere sin rapport i løpet av denne måneden.

Når det gjelder ambulansetjenesten, skal utredningsarbeidet ta utgangspunkt i eksisterende og igangsatte utredninger og dokumentasjon knyttet til ambulansetjenestens rolle i den akuttmedisinske kjede, inkludert forholdet til frivillige mannskaper og det som kalles «first responder». Det skal også tas hensyn til utviklingen på beredskapsområdet og nødmeldetjenesten.

Gruppen skal vurdere om grunnutdanningen til ambulansarbeidere gir tilstrekkelig kompetanse, og foreslå eventuelle endringer. Den skal vurdere om utdanningen har god nok kapasitet, også med hensyn til antall læreplasser, kandidatens alder og innholdet i tjenesten. Den skal også vurdere behovet for en eventuell videreutdanning for ambulanspersonell og foreslå innhold i en slik videreutdanning. Målet er å sikre krav til kompetanse i tråd med den medisinske og teknologiske utviklingen.

Forskrift om akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus stiller krav om at ambulansbiler og ambulansbåter skal være betjent med minst to helsepersonell. Dette skal bidra til å sikre pasienten rett behandling og oppfølging under transport. Jeg har fått opplyst fra Helsedirektoratet at tomannsbetjening i dag ikke er noe problem, ettersom alle ambulanser nå er tomannsbetjente. Den før omtalte arbeidsgruppen skal gi en oversikt over i hvilken grad forskriftens krav til ambulanspersonellens kompetanse er oppnådd for landet som helhet og for den enkelte helse-region. Det ble innført en overgangsordning på fem år da forskriften trådte i kraft. Foreløpige tall viser at om lag 292 av de fulltidsansatte og om lag 60 av de deltidsansatte arbeider på unntak fra forskriftens krav til kompetanse. De fleste av disse jobber i de tre nordligste fylkene og på Nord-Vestlandet. Jeg har fått opplyst at de fleste helseforetakene har utarbeidet planer som sikrer at forskriftens kompetansekrav blir oppfylt innen 1. april 2010.

Forskrift om akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus sier videre at ambulansene som hovedregel skal være bemannet med tilstedevakt. Arbeidsgruppen skal kartlegge i hvilken grad forskriftens krav om tilstedevakt er oppfylt, og vurdere bruken av unntaksbestemmelsene i forskriften. Foreløpige tall fra Helsedirektoratet tyder på at i underkant av 20 pst. av 412 ambulanser med døgnbemanning mangler tilstedevakt hele døgnet. Om lag 48 pst. av 102 ambulanser som er i drift deler av døgnet, er ikke bemannet med tilstedevakt. Fravær av tilstedevakt kan skyldes lavt antall akuttoppdrag pr. år eller at personellet rekker å være ved ambulansen innen forsvarlig tid etter oppringing. Det er i tråd med unntaksbestemmelsene i forskriften.

Regjeringen avventer nå rapporten fra arbeidsgruppen og vil følge den opp på egnet vis.

Laila Dāvøy (KrF) [11:42:46]: Jeg vil takke statsråden for et grundig svar.

Jeg oppfatter at den arbeidsgruppen som skal komme med sin innstilling til statsråden i løpet av relativt kort tid, ifølge svaret også har evaluert forskriften. Mitt anliggende har vært en del bekymringsmeldinger de siste månedene og ukene om at bemanningen ikke er god nok, og at forskriftens krav om tilstedevakt faktisk brytes.

Jeg kan også nevne at vi for bare få uker siden kunne lese at Helse Finnmark vil kutte ti stillinger i ambulansetjenesten, på tross av at de jobber 30 årsverk i overtid. Den tillitsvalgte der uttalte at man heller bør oppbemanne, slik at man kommer på et lovlig nivå. De sier altså at forskriften brytes. Da er det selvfølgelig viktig at statsråden, når man får denne innstillingen, sørger for at vi får likeverdighet.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:43:54]: Selvfølgelig er de spørsmålene som representanten Dávøy her tar opp, veldig viktige.

Vi ser jo at ambulansene spiller en stadig viktigere rolle i det akuttmedisinske tilbudet. Både den diagnostisering og den start av behandling som skjer i ambulansene, er imponerende. Ikke minst er ambulanspersonellens kompetanse ofte veldig viktig med tanke på alvorlige lidelser, som hjerteinfarkt, hjerneblødning, osv. Hvis vi har gode, helhetlige akuttmedisinske tjenester, er det ikke bare spørsmål om å redde liv, men også om hva slags liv man skal kunne ha etter at man har overlevd. Når det gjelder f.eks. hjerneblødning, er jo kompetanse veldig viktig. Så det representanten Dávøy er opptatt av, er jeg også veldig opptatt av.

Det er et meget viktig område som det stilles spørsmål om, og derfor er det bra at vi nå får en helhetlig gjennomgang.

Laila Dávøy (KrF) [11:44:59]: Dette med kompetanse er veldig viktig. Jeg har lyst til å henvise til St.meld. nr. 22 for 2007–2008, om samfunnssikkerhet, samvirke og samordning, som kom fra justisministeren i fjor. Regionalt AMK-forum sa i august i fjor at de var misfornøyd med definisjonen man der hadde på ambulanse, fordi man var mer opptatt av at det var et redskap til å forflytte mennesker, enn av at man skulle ha kompetanse til å redde liv og sette i gang livreddende behandling i ambulanser. Derfor er kompetanse veldig viktig.

Jeg har lyst til å stille statsråden et lite spørsmål til. Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin har nylig kommet med en uttalelse om at man kanskje kunne halvere legevakttilbudet her i landet. Jeg vet at statsråden ikke har tatt stilling til dette. Ser statsråden at hvis så skulle skje, hvis man skulle komme til at man halverer tilbudet, blir det enda viktigere med kompetanse også i ambulansebilene?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:46:11]: Det jeg kan si til det siste temaet representanten Dávøy tar opp, er at vi har vært veldig opptatt av å få fram disse anbefalingene fra Kompetansesenteret for legevaktmedisin, nettopp fordi det er en så viktig del av samhandlingsreformen, som vi nå er i ferd med å fullføre.

Legevakt er en veldig viktig bit av den kommunehelsetjenesten vi nå beskriver for framtiden, og fastlegens nye rolle. Halvparten av fastlegene kjører ikke legevakt. Det fører til at vi veldig ofte bruker for dårlige leger – rett og slett – i legevaktarbeidet. Jeg tror at noe av årsaken til at man ikke får fastleger til å kjøre, er at vaktbelastningen er for stor, og den er for dårlig organisert. Så dette er en veldig viktig bit av det vi nå jobber intenst med i beslutningsfasen av samhandlingsreformen.

Spørsmål 5

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:47:19]: Jeg har et spørsmål til justisministeren:

«Aftenposten har den 4. februar 2009 en artikkel hvor

Riksadvokaten er sterkt bekymret over at ikke flere forbrytelser oppklares. Selv ikke Regjeringens lave mål om å oppklare 38 pst. tror Riksadvokaten at politiet vil make. Spesielt Oslo-politiet sliter, noe som rammer oppklaringen på landsbasis.

Siden statsråden har ambisjoner på dette feltet, er han da tilfreds med utviklingen, og hvordan vil det føles dersom Regjering ikke makter å innfri sine egne målsettinger?»

Statsråd Knut Storberget [11:47:52]: Jeg kan med en gang si at vi ikke er fornøyd med den utviklingen vi ser med hensyn til oppklaringsprosenten, men vi håper samtidig at de tiltak som settes i verk, og som jeg skal referere i svaret mitt, vil kunne avhjelpe situasjonen.

Hovedmålet for politi- og lensmannsetaten er redusert kriminalitet. Politidirektoratets årsstatistikk for 2008 viser en nedgang i antall anmeldte forbrytelser fra 2007 til 2008 på 2,8 pst. Antall registrerte forbrytelser er redusert med om lag 24 000 anmeldelser, eller 8,4 pst., i perioden 2004–2008 – det er de registrerte anmeldelsene.

Det er et mål for Regjeringa å øke oppklaringen både når det gjelder den kriminalitet som rammer folk flest, og mer alvorlig kriminalitet, og jeg nevner særlig vold mot kvinner og barn. Derfor ble den gjennomsnittlige oppklaringsprosenten for forbrytelser på landsbasis satt til 38 pst. i 2006. Det var målsettingen. Dette ble gjort både fordi det var viktig å ha et tydelig mål, og fordi det i Soria Moria-erklæringen lå tiltak som vi mente, og fortsatt mener, er viktige for å øke oppklaringsprosenten. Det jeg særlig vil peke på der, er økt bemanning og økt bruk av DNA.

Først til bemanning: Bemanningssituasjonen i politiet har i flere år vært en utfordring for oss først og fremst fordi det er utdannet for få politifolk. Spørteren og jeg er enige om det. De konsekvenser tidligere års lave studentopptak har fått for dagens bemanningssituasjon, er godt dokumentert i Politidirektoratets rapport «Politiet mot 2020». Regjeringa har iverksatt flere tiltak for å styrke bemanningen. Det har jeg sagt mange ganger her i Stortinget. Blant annet er det rekordhøye opptaket til Politihøgskolen de siste to årene på 432 studenter i år økt til 552. Dette innebærer altså at vi i denne fireårsperioden kommer til å utdanne over 600 flere studenter enn det vi gjorde i forrige periode.

Dessuten vil jeg nå peke på at i den tiltakspakke som skal behandles i Stortinget snart, om den økonomiske situasjonen for 2009, ble politiet tildelt 460 nye sivile årsverk. Det er en betydelig satsing. Sammen med de årsverk som ligger i Regjeringas forslag for inneværende år, gir det en betydelig mulighet for opprustning i forhold til årsverk.

Fra 1. september 2008 – altså ikke så langt tilbake i tid – tok vi kanskje det aller viktigste grepet for å heve oppklaringsprosenten, særlig når det gjelder vinningslovbrudd. Da ble politiet gitt mulighet til økt bruk av DNA under etterforskning. Det skal vi i år bruke over 100 mill. kr på. Vi bevilget i fjor 64 mill. kr til DNA-reformen. Dette går bl.a. til sentral finansiering av prøver, men også til å dekke det store volumet prøver som kommer til å komme

inn når vi nå utvider registrene. Jeg har forhåpninger om at det vil være veldig viktige tiltak for å heve oppklaringsprosenten, særlig på de felt av kriminalitetsbildet hvor vi i dag henger etter.

Derfor er det min oppfatning at man nå har mulighet til kanskje å se at det blir et løft i oppklaringsprosenten når disse reformene begynner å virke, for hensikten bak disse reformene er nettopp å få opp oppklaringsprosenten. Jeg minner også om at oppklaringsprosenten på landsbasis har ligget stabilt rundt 36 pst. Jeg har tall tilbake fra 2004, hvor den også var 36,0 pst. Den har beveget seg rundt 36 pst. – litt opp i min periode – og ligger siste år på 36,0.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:51:39]: Jeg takker statsråden for svaret.

Når statsråden går gjennom og viser til satsingen fra Regjeringens side, er det etter mitt skjønn litt forunderlig at man ikke har en større ambisjon på vegne av Regjeringen enn å øke oppklaringsprosenten med 2 pst. – fra 36 pst. til 38 pst. Men det er mulig at det finnes andre grunner til at statsråden har valgt den tilnærmingen. Jeg oppfatter at Regjeringens ambisjon for inneværende år er en oppklaring på 38 pst. Hvis jeg ikke husker feil, var ambisjonen i fjor 36 pst. – det er mulig jeg husker feil, men jeg mener det lå omtrent der.

Hvis det er slik at DNA-reformen er nøkkelen til dette, forutsetter jeg at vi har folk ute som kan gjøre en jobb, bl.a. når det gjelder innhenting av bevis. Det er klart at utdanning av nye folk tar tid, som statsråden selv har vært inne på.

Vi har også en nedgang i antall anmeldelser, som etter mitt skjønn ikke automatisk skyldes at vi gjør et bedre politiarbeid, men jeg tror det skyldes det faktum at enkelte lar være å anmelde. 2008 var et spesielt vanskelig år. Tror statsråden også at publikums opplevelse av avstand til politiet kan bidra og være en faktor til at man har en nedgang i antall anmeldelser?

Statsråd Knut Storberget [11:52:43]: Vår ambisjon er jo å øke oppklaringsprosenten. Hvis den skulle stige til over vår ambisjon, vil ikke noe glede Regjeringa mer.

Jeg mener at representanten Ellingsen har et godt poeng når han sier at vi må vente på at de store kullene fra Politi-høgskolen blir utdannet. Hva gjør man i mellomtida? Jo, vi faser altså i år inn 460 ekstra sivile stillinger for å få frigjort politistillinger. Det er beregnet opp mot 280 stillinger. Dette er en satsing som koster en kvart milliard kr, og som man har valgt å legge på bordet nå.

Politiets Fellesforbund har spilt inn forslag på mellom 200–300 stillinger, og Fremskrittspartiet har prisverdig spilt inn forslag, og det er helt åpenbart en størrelse på pakken som innebærer at bl.a. Oslo vil få 100 ekstra stillinger til transport, til vakt i tinghuset, osv., for å frigjøre politikapasitet. Jeg må si at dette er svaret i forhold til å kunne gjøre noe med bemanningssituasjonen i politiet.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:53:50]: Jeg takker på nytt for svaret.

Det er prisverdig, som statsråden sier, at man har tatt

tak i dette med tiltakspakken. Det som likevel med respekt å melde er litt forunderlig, er at den kom seks, sju, åtte uker etter at vi behandlet statsbudsjettet for inneværende år, hvor man ikke så dette behovet. Det er litt, igjen med respekt å melde, mystisk at det må en verdensomspennende finanskrisen til før man ser behovet for satsing. Det synes jeg er paradoksalt, sett fra mitt ståsted.

Hovedutfordringen for å oppnå Regjeringens ambisjon vil sannsynligvis være at Oslo-politiet må makte å gjøre en bedre jobb enn det de har gjort til i dag. Oslo har et stort volum vinningskriminalitet. De har den laveste oppklaringsprosenten der, hvis jeg ikke husker feil, og har dermed etter mitt skjønn den største utfordringen. Hva slags konkrete tiltak tenker statsråden man må gjøre for å få Oslo til å levere bedre i forhold til de utfordringene man har når det gjelder vinningskriminalitet? Er det noe vi bør gjøre organisatorisk eller på annen måte, som kan avhjelpe situasjonen, slik at borgerne i Oslo blir ivaretatt like godt som man blir i resten av landet?

Statsråd Knut Storberget [11:54:53]: Vi må gjøre flere ting for å øke oppklaringsprosenten, og jeg har vært inne på det generelt for hele Politi-Norge. Det er de samme virkemidlene vi må bruke overfor Oslo, men Oslo har en spesiell utfordring. Det gjør at Oslo av denne pakken faktisk får 100 politistillinger, som jeg sa i stad. Det er mye. Det vil frigjøre mye politikapasitet som man nettopp skal sette inn for å bidra til at oppklaringsprosenten øker på de feltene hvor vi sliter, bl.a. vinningskriminalitet. Man har det forholdet i Oslo at mye av vinningskriminaliteten som registreres faktisk er at man har mistet mobiltelefoner osv. Det vil fortsatt være et stort antall forhold som man ikke vil kunne komme til bunns i.

Så vil jeg også peke på at DNA-reformen er viktig for Oslo. Vi har fått mange oppklaringer på bakgrunn av DNA, som er veldig gledelig. Jeg forventer at det tallet vil stige.

Det siste jeg vil nevne, er det initiativet som nå er tatt til en driftsmessig gjennomgang av politiet, om man kan bruke ressursene bedre enn det man gjør i dag, som også vil ha et blick på Oslo.

Spørsmål 6

Frå representanten Jan Sahl til fiskeri- og kystministeren:

«Lakselus står i fare for å bli en økologisk og næringsmessig katastrofe. Lus som er motstandsdyktig, vil både kunne utrydde ville laksefiskstammer og gi oppdrettsnæringen alvorlige tilbakeslag. Departementet arrangerte 10. desember et seminar om lakselus. Ekspertenes råd var klare. Det må iverksettes umiddelbare tiltak for å redusere faren for resistensutvikling, og det må utvikles nye behandlingsregimer.

Har statsråden tenkt å følge opp rådene, og når vil vi kunne forvente å se effekter av tiltakene?»

Presidenten: Dette spørsmålet fell bort.

Spørsmål 7

Leif Helge Kongshaug (V) [11:56:17]: Jeg ønsker å stille følgende spørsmål til fiskeri- og kystministeren:

«Redningsselskapet med sine fartøy har til alle tider vært en trygghetsfaktor for dem som har sitt virke på sjøen, og for dem som hører disse til. På grunn av utilstrekkelige bevilgninger har Redningsselskapet varslet reduksjon i antall redningsskøyter langs kysten.

Inngår redningsskøytene som en del av den nasjonale beredskapen langs kysten, og vil statsråden gå i dialog med Redningsselskapet for å fastlegge nivået på en tilstrekkelig og kvalitativ god tjeneste der redningsskøytene inngår?»

Statsråd Helga Pedersen [11:56:56]: Som jeg viste til i skriftlig svar 19. januar i år til spørsmål fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug om Redningsselskapet, er det Regjeringens syn at selskapet gjør et viktig og godt arbeid for å ivareta sjøsikkerheten langs vår kyst.

Selskapets primære formål er å redde liv og berge verdier på sjøen og å opprettholde og utføre søke-, rednings- og hjelpetjenester langs norskekysten. Jeg vil understreke at selskapets redningsskøyter stasjoneres strategisk langs kysten i dialog med redningsmyndigheter og brukerorganisasjoner.

Jeg vil også nevne at Redningsselskapet de siste årene har fått nye fartøyer med høyere fart og dermed større mobilitet enn tidligere.

Jeg vil også framheve at Regjeringen har styrket bevilgningene til så vel indre kystvakt som redningshelikoptertjenesten betydelig de siste årene. Dette hører med i totalbildet når beredskapen langs norskekysten skal vurderes.

Det er etablert en dialog mellom Fiskeri- og kystdepartementet og Redningsselskapet der både selskapets arbeidsoppgaver, strategi og den økonomiske situasjonen er sentrale elementer. Departementets underliggende etat, Kystverket, og Redningsselskapet vurderer i tillegg muligheten for å formalisere et samarbeid bl.a. innenfor forebyggende sjøsikkerhetsarbeid.

Fiskeri- og kystdepartementet og Redningsselskapet vil videreføre dialogen i 2009, og som jeg tidligere har informert om, vil selskapets arbeidsoppgaver og økonomiske situasjon altså være et av de punktene vi skal diskutere.

Leif Helge Kongshaug (V) [11:58:28]: Jeg vil takke for svaret.

Jeg registrerer at det er en viss form for dialog mellom departementet og Redningsselskapet, men likevel får vi som bor langs kysten, nesten hvert år beskjed om at nå blir den og den redningsskøyten tatt vekk. Det er helt klart at de totale midlene som Redningsselskapet har, er gått kraftig ned. I 2005 var det 60 mill. kr, og i 2009 er det 41 mill. kr over statsbudsjettet. I tillegg har spillemidlene gått kraftig ned. I den samme tiden har lønningene gått opp, prisen på drivstoff gått opp, NO_x-avgift, osv.

Redningsselskapet er rett nok en frivillig organisasjon, men sikkerheten på sjøen bør være fiskeri- og kystministe-

rens ansvar og ikke kulturminister Giskes ansvar, som gir spillemidler. Dette bør ikke være avhengig av dagsformen til kulturministeren.

Spørsmålet mitt er: Er det nok midler til Redningsselskapet til å drive en kvalitativ god tjeneste totalt sett langs kysten?

Statsråd Helga Pedersen [11:59:37]: Når det gjelder bevilgningene til Redningsselskapet, er det riktig at disse bevilgningene har gått ned, fordi automatinntektene har falt bort. Der har Regjeringen nettopp fått på plass et forutsigbart opplegg, slik at Redningsselskapet vet hva de skal få som kompensasjon for tapte spillemidler. Det tilskuddet man får fra Fiskeri- og kystdepartementet, er et tilskudd til driften, og er pr. i dag ikke et tilskudd som er knyttet til spesielle tjenester.

Bondevik II-regjeringen reduserte jo bevilgningene til Redningsselskapet i det budsjettforslaget som de la fram for 2006. Da kuttet de med 10 mill. kr. Så det er nok flere enn den rød-grønne regjeringen som har gjort prioriteringer som gjør at Redningsselskapet har fått mindre midler.

Vi skal som sagt nå se på tilskuddet vårt til Redningsselskapet og hvordan det blir brukt, og eventuelt gjøre endringer på det i framtiden.

Leif Helge Kongshaug (V) [12:00:43]: Jeg takker for det svaret også. Men situasjonen er at i 2006 ble de statlige bevilgningene redusert med 10 mill. kr, ned til 50 mill. kr. Det var et overskudd på automatdriften på 250 mill. kr i 2006, mens nå er overføringen fra tippemidler på 130 mill. kr pluss 40 mill. kr. Det blir jo en betydelig reduksjon, samtidig med at driftskostnadene har gått opp. Men la nå det være.

I oktober 2007 la Det Norske Veritas fram en rapport der de analyserer sikkerheten langs kysten. En av konklusjonene var at Norge synes å mangle et nasjonalt, utøvende organ med overordnet ansvar for redningstjenesten, og en mangler også et avklart forhold mellom staten og Redningsselskapet som privat aktør med hensyn til oppgaver og finansiering. Vil statsråden ta tak i dette og etablere et overordnet organ med et helhetlig nasjonalt ansvar, der Redningsselskapets betydelige rolle gjenspeiles i planer og finansiering?

Statsråd Helga Pedersen [12:01:49]: Jeg vil igjen bare gjenta at da automatinntektene forsvant, la denne regjeringen på plass et opplegg som skulle sikre de frivillige organisasjonene forutsigbare inntekter også for framtiden. Slik sett har bevilgningene til Redningsselskapet fra statens side økt i 2009 i forhold til det som var overføringene i 2008.

Når det gjelder redningstjenesten, er jo ikke det et ansvarsområde som ligger under Fiskeri- og kystdepartementet. Det ligger under Justisdepartementet, og det er også de som må ta stilling til organiseringen og strukturen på dette området. Det er klart at Redningsselskapets tjenester her må ses i sammenheng med det som f.eks. den indre Kystvakten, Redningshelikoptertjenesten og ikke minst de

andre frivillige organisasjonene gjør, for det er også andre frivillige organisasjoner som deltar i beredskap, det være seg Norsk Folkehjelp, Norges Røde Kors eller Norsk Luftambulansse.

Så skal jeg som sagt ha en diskusjon med Redningsselskapet i den nærmeste tid som handler både om deres

oppgaver og den avtalen som er mellom Fiskeri- og kystdepartementet og Redningsselskapet.

Presidenten: Det var siste spørsmål i den ordinære spørjetimen. Da har Stortinget behandla dagens sakskart – og møtet er heva.

Møtet slutt kl. 12.03.
